

Souhrnná teritoriální informace Kamerun

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským
úřadem ČR v Abuji (Nigérie) ke dni 01.06.2015

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.14)
3. Vztahy země s EU (s.18)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.19)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.21)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.23)
7. Kontakty (s.31)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Podkapitoly:

- 1.1. Oficiální název státu, složení vlády
- 1.2. Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)
- 1.3. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.
- 1.4. Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let
- 1.5. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba
- 1.6. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)
- 1.7. Daňový systém

Kamerunská republika (Kamerun) je státem střední Afriky, který se rozkládá od Guinejského zálivu až po Čadské jezero. Má rozlohu 475 442 km². Sousedí na severozápadě s Nigérií (1690 km společných hranic), na severovýchodě s republikou Čad (1094 km společných hranic), na východě se Středoafričskou republikou (797 km společných hranic) a na jihu s republikami Rovníková Guinea (189 km), Gabon (298 km) a Kongo (523 km společných hranic). Na jihozápadě je země omývána vodami Guinejského zálivu Atlantského oceánu, pobřeží má délku 402 km. Celková délka suchozemských hranic republiky Kamerun je 4 591 km. Teritoriální pásmo patřící Kamerunu je široké 50 námořních mil. Podnebí je tropické a vlhké, dešťové období je od konce května do poloviny října; období sucha od října do června. Na severu panuje semiaridní klima s vysokými teplotami, srážkové období je zkrácené na červenec - září. Území celé republiky je převážně hornaté. Horská pásma se táhnou od jihozápadu na sever přes celou republiku. Nejvyšší horou je sopka Mount Cameroon (4090 m.n.m.). Pobřežní část Kamerunu je nížinatá, ve střední části země se nachází pánevní oblast Benue a na severu tzv. Čadská pláň.

Plnou nezávislost získal Kamerun na Francii dne 1. ledna 1960 (z Francií spravovaného poručnictví OSN). První prezident samostatného Kamerunu Ahmadou Ahidjo pak založil Union Camerounaise (UC). Postupně sjednotil frankofonní a anglofonní politická uskupení a v roce 1966 vznikla Union Nationale Camerounaise (UNC). V referendu v květnu 1972 však voliči překvapivě hlasovali pro rozpuštění federace a vytvoření unitárního státu – République du Cameroun.

Kamerun je unitární republikou, praktikující prezidentský systém s politickým systémem více stran. Politickou a výkonnou moc drží ale pevně v rukách prezident republiky za asistence předsedy vlády. Prezident je volen na sedmileté funkční období všelidovým přímým hlasováním. Prezident také jmenuje předsedu vlády a na jeho návrh nové členy vlády. Novela Ústavy z roku 1996 zakotvuje princip oddělení tří hlavních center moci – politické, výkonné a legislativní. Opoziční strany byly legalizovány teprve v roce 1990 a převážná část moci zůstává stále v rukách prezidenta. Registrováno je již celkem 175 politických stran, politický život však zcela jednoznačně ovlivňují pouze strany, zastoupené v parlamentu.

Prezidentem Kamerunu je již od 6. listopadu 1982 Paul Biya, současně je i předsedou nejsilnější domácí politické strany RDPC. Jeho zvládnutí přechodu k systému více politických stran v zemi (1990) bylo sice kontroverzní, ale účinné. Biya se distancoval od metod zastánců tvrdé linie a rozšířil podstatně svou domácí politickou moc konsolidací tzv. Severo-jihní národní aliance a získáním podpory domácí podnikatelské špičky. Paul Biya byl znovu zvolen do šestého prezidentského mandátu v řadě dne 9.10. 2011 a to 77,98% hlasů. Jeho největší protivník John Fru Ndi získal pouhých 10,71% hlasů. Důvěryhodnost voleb byla silně podlomena organizačními zmatky, ze kterých je obviňována nezkušená volební komise ELECAM. Pokud se nestane nic nepředvídaného, udrží se u moci až do roku 2018.

Zákonodárnou moc tvoří dvoukomorový parlament – Národní shromáždění a Senát . Národní shromáždění má 180 křesel, Jeho členové jsou voleni přímou volbou ve všeobecných volbách, a to na 5 let. Funkční období však může prezident republiky zkrátit či prodloužit. Senát má 100 křesel (70 volených a 30 jmenovaných prezidentem). Historicky první senátní volby se konaly 14. 4. 2013, vládní RDPC získala 56 míst, FSD pak zbylých 14 míst. Poslední parlamentní volby se uskutečnily rovněž v roce 2013. Svou dominanci v nich potvrdila vládní strana prezidenta Biyi – RDPC. Dalšími relativně silnějšími stranami v parlamentu jsou SDF a UDC. Další parlamentní volby by se měly konat v červenci 2018.

Kamerunský právní systém je přímo odvozen od francouzského civilního práva, anglického obecného práva a zvykového práva. Kamerun dosud nepřijal jurisdikci Mezinárodního soudního dvora v Haagu. Nejvyšším orgánem kamerunského soudnictví je Nejvyšší soud (soudci jsou jmenováni prezidentem republiky, jejich rozhodování může být ovlivňováno politickou mocí.). Parlamentní soud má jurisdikci nad případy zahrnující prezidenta a premiéra. Soudní systém dále zahrnuje místní, magistrátní, oblastní soudy a odvolací soud. Na dodržování ústavy dohlíží Ústavní rada (11 členná).

První ústava republiky Kamerun byla přijata celonárodním referendem dne 20. května 1972 a formálně začala platit dne 2. června 1972. Revidována byla v lednu roku 1996, zakotvila v zemi demokratický systém vlády, charakterizovaný oddělením mocí a nezávislou justicí. Naposledy byla ústava měněna v roce 2008, změna se týkala počtu mandátů prezidenta (není omezen).

Kamerun je ve své zahraniční politice orientován zejména na Francii. Ta se snaží svůj vliv v Kamerunu udržovat, je největším bilaterálním donorem ZRP. Nástup ČLR (alespoň v ekonomické oblasti) je ale patrný i v Kamerunu. Hospodářskou pozici posilují i USA, UK, Indie a Turecko.

Členství v mezinárodních organizacích: UN (OSN - Organizace spojených národů), AU (African Union), Commonwealth of Nations, ICM (HNZ - Hnutí nezávislých zemí), **WTO** (Světová obchodní organizace), IMF (MMF - mezinárodní měnový fond), AfDB (Africká rozvojová banka), CEMAC (Hospodářská a měnová unie zemí střední Afriky, bývalá UDEAC - Hospodářská a celní unie frankofonních zemí střední Afriky), FAO, WHO.

Kamerunská republika je nejsilnějším členem Hospodářské a celní unie zemí střední Afriky (CEMAC - Communauté économique et monétaire de l'Afrique centrale) (členy CEMAC jsou Čad, Kamerun, Středoafriká republika, Gabon, Konžská republika a Rovníková Guinea). CEMAC byla vytvořena v roce 1994, kamerunský prezident příslušnou smlouvu ale ratifikoval teprve dne 29. června 1998. Hlavním cílem CEMAC je vytvoření jednotného trhu s volným pohybem zboží, osob, kapitálu (www.cemac.int) - unie je však funkční jen velmi omezeně. Existuje totiž nerovnováha mezi pozicemi bohatších a chudších členských států, pohyb zboží a osob je v řadě zemí (Rovníková Guinea, Gabon) silně kontrolován a omezován. CEMAC je součástí širšího celku - „Hospodářského společenství středoafričských států“ (ECCAS; navíc sem patří Burundi, Rwanda, Angola, KDR a Demokratická republika Svatého Tomáše a Princova ostrova).

Kamerunská republika je nejvýznamnější zemí Hospodářské a celní unie frankofonních zemí střední Afriky (CEMAC - Union économique et monétaire de l'Afrique centrale). Její roční HDP tvoří plnou polovinu národního produktu ve všech zemích CEMAC dohromady. Díky zásobám ropy a příznivým klimatickým podmínkám patří Kamerun mezi na suroviny a primární zdroje bohaté ekonomiky. Díky těžbě ropy patří do skupiny zemí s nižším středním příjmem, přesto žije velká část populace v chudobě - v celosvětovém žebříčku hodnocení rozvoje dle UNDP je Kamerun až na 152. místě ze 187 zemí. Počet obyvatel, žijících pod hranicí chudoby (příjem 1,4,- USD/den) činí cca 50 %, vládě se nedaří chudobu snižovat. V Kamerunu je v současné době zhruba 30 % práceschopného obyvatelstva, které je bez pravidelného nebo jakéhokoliv zaměstnání. Země se potýká s mnoha vážnými problémy - zanedbanou infrastrukturou, nepříznivým investičním a podnikatelským klimatem, korupcí, špatným řízením podniků a velmi nevykonnou státní správou, které její ekonomický rozvoj brzdí. Ekonomika země je stále ještě málo diverzifikovaná, Kamerun byl, je a zůstane závislý na vývozu komodit (zejména ropy a dřeva), jeho ekonomika bude proto konjunkturálně kolísat v závislosti na kolísání cen na světových trzích

Obchodní klima země je považováno za obtížné; Kamerunská republika je klasifikována z tohoto hlediska na 158. místě z celkového počtu 189 hodnocených zemí (viz „Doing business 2015“). Dle posledního hodnocení ekonomické svobody provedeného organizací „Heritage Foundation“ je Kamerun řazen do skupiny „mostly unfree“ zemí, ze 179 hodnocených zemí se umístil na 146. místě. Standard and Poor's i Fitch hodnotí úvěrový rating Kamerun na **B** se stabilním výhledem.

Potenciál kamerunské ekonomiky zatím zůstává nevyužitý. Země je bohatá na řadu minerálů, jejich zdroje však stále čekají na využití (těžební průmysl je zatím málo rozvinutý). Kamerunská vláda přijala v lednu 2010 dlouhodobý plán posílení ekonomického růstu, zaměstnanosti a snížení chudoby (Document de stratégie pour la croissance et l'emploi). Kamerun má rovněž ambiciózní plán stát se do roku 2035 tzv. novou ekonomikou s vyšším středním příjmem (Vision Cameroun 2035) http://www.minepat.gov.cm/index.php/en/modules-menu/cat_view/7-publication-and-study-reports/32-strategic-development-vision. Chce toho dosáhnout posílením investic do zemědělství a infrastruktury, zlepšenou dostupností úvěrů podnikatelům, investicím do vzdělání a zdravotnictví a zejména přílivu zahraničních investic do těžby

surovin. Plány ale budou narážet na dlouhodobě zakořeněné a obtížně odstranitelné nešvary: subvence některých komodit pro domácí spotřebitele, obrovskou a byrokracií, korupci, partikulární zájmy jedinců, nedostatečnou infrastrukturu, špatný přístup k podnikatelským úvěrům a slabý soudní systém.

Podíl kamerunského průmyslu na tvorbě HDP činí zhruba 24 %. Nejsilnějším odvětvím průmyslu je těžební průmysl. Na území Kamerunu jsou velké, dosud netěžené, zásoby kvalitní hliníkové rudy (bauxitu) a manganu, v okolí přímořského letoviska Kribi se nacházejí zásoby železné rudy, u města Mayo Darle pak zásoby cínu. V roce 1994 také bylo zahájeno využití ložisek rutilu (ruda titanu). Ložiska uranu nejsou zatím využívána.

Hliník/bauxit: koncern Alucam ve městě Edea zpracovává hliníkovou rudu (dováženou z Guineje), produkce je cca 90000 tun/rok. Existují projekty na výstavbu nové hliníkárně v Kribi („Rio Tinto Alcan“ a „Alucam“) a rovněž projekt těžby a rafinace bauxitu ve městě Ngaoundal. („Hydromine“ (USA). O těžbu ložisek v severní části Kamerunu má zájem Čínská společnost Gansu Corporation.

Železná ruda: Čínská Hanlong Group převzala od australské důlní společnosti „Sundance Resources“, podíl na těžební licenci v Mbalam za 1,4 mld. USD (jedná se o druhé největší naleziště železné rudy v Africe a čtvrté největší na světě). Projekt tak nyní získal označení „globálně významný“ s tím, že na něm lze dosáhnout těžby 35 milionů tun vysoce kvalitní rudy ročně po dobu minimálně 25 let. Investice dosáhnou sumy 4,7 miliardy USD (včetně výstavby 550 km nové železniční tratě spojující místo těžby s pobřežím Guinejského zálivu a vybudování nového hlubokomořského přístavu v Kribi). Zahájení těžby je předpokládáno již v roce 2016.

Uran: Na kamerunském území probíhají průzkumné práce, které vedou společnosti „Nu Energy Corporation“, Ridgeway Energy a Resgen.

Zlato/diamanty: Zlato (cca 45000 uncí/rok) a diamanty (cca 12000 karátů/rok) jsou těženy neprůmyslovým způsobem. Několik zahraničních a místních společností (např. Lom River Gold Corp. a African Aura Mining) získalo licence pro průzkum ložisek v JV části země. Jejich aktivity ale dosud ke zvýšení produkce nevedly.

Kobalt: americká firma Geovic rozvíjí projekt těžby a zpracování rudy kobaltu, niklu a manganu ve východním Kamerunu (Nkamouna). Komplex by měl zpracovávat 4 200 t kobaltu (byl by 2. největším výrobcem kobaltu na světě !) a 2 100 t niklu ročně po dobu 21 let.

Vápenec: Poptávka po cementu v Kamerunu neustále roste (asi 8% rok) a země až 4 mil. tun dováží. Na severu země (v okolí Garoua) se nacházejí velké zásoby vápence. Až do roku 2014 měla monopol na výrobu cementu firma Cimencam (Lafarge), nově byla otevřena cementárna Dangote (Nigérie) a Ciment de l'Afrique (Maroko).

Ropa: Těžba ropy dosáhla vrcholu v polovině 80. let minulého století (v roce 1985 činila denní těžba 185 000 barelů). Od té doby se postupně snižuje, Kamerun těžil v roce 2014 cca 76 000 b/den (10. místo v Africe), do těžby jsou ale postupně uváděna nová ložiska. Potvrzené zásoby činí 200 mil. barelů. V průzkumu a těžbě jsou aktivní společnosti „UK Sterling Energy“, která údajně objevila zajímavé ložisko na offshore pod přístavem Kirbi, dále čínská „Yan Chang Logone Development Holding Co.“ (investice ve výši 62 milionů USD v oblastech Zina a Makary), čínská Sinopec Group (Addax), malajsijská „Petronas Petra“, francouzský Total, dále Perenco, Euroil Ltd., Tullow Oil. a další. Ropu (z velké části dováženou z Nigérie a Rovnickové Guineji) zpracovává rafinérie Sonara v Limbe. Ta vyrábí cca 45000 barelů PHM/den, zhruba třetinu produkce vyváží do Čadu a Středoafričské republiky. V roce 2012 oznámila vláda, že druhou rafinerii s kapacitou 350 000 bbl/den má v přístavním městě Kribi postavit americká firma Cedecorp. Projekt prozatím nebyl realizován.

Plyn: prokázané zásoby kamerunského zemního plynu jsou odhadovány na 135 miliard m³. Země těží cca 165 mil m³, které spotřebuje. Počátkem roku 2010 podepsala francouzsko – belgická společnost „Suez Global LNG Ltd.“ s vládou MoU o výrobě LNG, „Victoria Oil and Gas Plc.“ žádá o 35 - letou průzkumnou a těžební licenci. Projekt prozatím nebyl realizován.

Rozhodnutím Mezinárodního soudního dvora v Haagu ze dne 10. října 2002 byla svrchovanost nad sporným hraničním poloostrovem Bakassi mezi Kamerunem a Nigérií přisouzena právě Kamerunu. Zásoby ropy na tomto poloostrově se odhadují na dalších 100 milionů barelů, zemního plynu pak na 370 mld. kubických metrů. Velký význam pro kamerunské hospodářství má rovněž dálkový ropovod (dokončen

v polovině roku 2003), spojující naleziště u města Doba v republice Čad s pobřežním terminálem u Kribi na kamerunském pobřeží Guinejského zálivu. Ropovod je dlouhý 1.070 km a převážná jeho část vede právě přes území Kamerunu. Představuje významný zdroj příjmů pro státní pokladnu. Stavba ropovodu si vyžádala náklady ve výši 3,5 mld.USD, měl by sloužit rovněž k využití případných nalezišť v okolí Čadského jezera – v kamerunské části jezerní pánve (Chad Basin).

Další odvětví průmyslu: opravy lodí, výroba kol, montáž baterií, zpracování dřeva, drobný chemický průmysl (výrobky z plastů, nátěrové hmoty, mýdlo, parfémy, insekticidy), výroba potravin a nápojů (čokoláda, cukrovinky, pivo a nealkoholické nápoje, ovocné nápoje, džusy...), zpracování bavlny/výroba textilu.

Stavebnictví: Na tvorbě HDP se podílí 6% a prodělává až 10% růst. Výstavba infrastruktury (nových energetických zdrojů, přístavů, silnic a železnic) je z větší části financována těžebními společnostmi, mezinárodními donory nebo čínskými půjčkami, i když rozvojový plán *Stratégie pour la croissance et l'emploi* předpokládá rovněž růst domácích kapitálových investic. Dva nejvýznamnější současné projekty (dálnice Douala – Yaoundé a hlubokomořský přístav v Kribi) realizují čínské firmy. Největším budovaným projektem současnosti je hlubokomořský přístav v Kribi, který by měl zcela změnit ekonomiku jižní části Kamerunu. Samotný přístav již byl v roce 2014 dobudován, práce na okolní infrastrukturu by měly být dokončeny v roce 2015. Přístav by měl v brzké budoucnosti sloužit zejména společností těžícím železnou rudu, bauxit, a kobalt-nikl-mangan, měla by k němu vést dálnice a železnice.

Zemědělství: Zemědělství se na tvorbě HDP podílí cca 22 % (zaměstnává 70% praceschopného obyvatelstva). Základními zemědělskými plodinami jsou kasava, yam, banány, kukuřice, sladké brambory, sorghum, podzemnice olejná a kakaové boby. Z technických plodin se pěstují gumovníky, olejové palmy a bavlna. Kamerun je pátým největším světovým vývozcem kaka. Kakaové boby se sklízí zejména v jižních a západních oblastech země, roční produkce se odhaduje na 190000 tun. Kamerun je jednou z mála zemí na světě, která produkuje oba nejznámější hlavní druhy kávy – Robusta a Arabica. V roce 2014 činila produkce 32800 tun kávy.. Kamerunská káva je exportována zejména do Itálie, Německa, Velké Británie a Francie. Široce rozvinutý je v Kamerunu chov skotu, koz a drůbeže. Rozvinutý chov skotu a domácích zvířat umožňuje Kamerunu exportovat část masa a masných výrobků do sousedních zemí. V Kamerunu působí celá řada velkých společností, zpracovávajících domácí zemědělské produkty a snižujících tak přetrvávající potřebu dovozu potravin. Za všechny lze jmenovat alespoň společnosti SOSUCAM (výroba cukru), HEVECAM (provozuje gumovníkové plantáže a zpracovatelské závody kaučuku), AGROCOM (zpracování ovoce, pěstování květin), SOCAPALM (výroba palmového oleje), CDC (výroba palmového oleje a banánů), MAISCAM (obhospodařování kukuřičných plantáží), PROLEG (pěstování francouzských fazolí).

Významné místo v kamerunském hospodářství zaujímá pěstování bavlny. Výkupní ceny bavlny v Kamerunu jsou regulovány, bavlnu zpracovává společnost Société de développement du coton (Sodecoton). Přes dosavadní snahy vlády (dotace nákupu hnojiv započala v roce 2010) produkce bavlny klesá a v současnosti dosahuje cca 120000 tun. Řešením by mohla být privatizace sektoru, kterou doporučují SB a MMF, vláda je nicméně proti. Bavlna se ve velkém pašuje do sousední Nigérie, kde je 3 x dražší než v Kamerunu.

Dřevo je druhým nejvýznamnějším devizovým zdrojem Kamerunu. Pralesy pokrývají 40% plochy země, 17 mil ha je těžitelných. Těžba dřeva přispívá k tvorbě HDP cca 6%, k devizovým příjmům cca 11 %, zaměstnává až 50000 lidí. Těží se a do zahraničí (Francie, Španělsko, Itálie, Čína) vyváží zhruba 1,6 mil. m³ ročně (přesná data o množství vytěženého a vyvezeného dřeva jsou ale nedostupná). Zákon o lesích z roku 1999 částečně zakázal vývoz kulatiny. Vláda se alespoň verbálně snaží často nezákonné drancování tropických pralesů omezit. V roce 2010 podepsala s EU dohodu o označování a sledování vyváženého dřeva.

Služby: Sektor obchodu a služeb se rozvíjí a dnes již vytváří cca 48 % HDP. Ovoce tak přináší částečná liberalizace telekomunikací a bankovního sektoru. Nejvýznamnější částí tohoto odvětví zůstávají dopravní služby, logistika pro regionální obchod, velkoobchodní a maloobchodní služby. Rychle se rozvíjejí telekomunikace a bankovní služby. Ve srovnání s ostatními zeměmi regionu je daleko rozvinutější turistika, která se stává důležitým odvětvím služeb, zejména v přímořském pásmu na jihozápadu země (délka pobřeží je 400 km). Poměrně dobře rozvinutá je ekoturistika a lovecká turistika. Pro obě odvětví turistiky jsou v Kamerunu vybudovány specializované národní parky a lovecké revíry. V kategorii „národní park“, „lesní rezervace“, „útočiště fauny“ a „biosférická rezervace“ je již 13 oblastí v celé zemi. Ekoturistika je rozšířena hlavně v okolí nejvyšší kamerunské hory Mount Cameroon (Národní park Korup). Lovení divoké africké zvěře upravuje v Kamerunu čl. 78 Lesního zákona z roku 1994. Divoká fauna je v

něm rozdělena do tří kategorií – A pro lovitelnou zvěř s běžným povolením (sloni, jeleni, buvoli), B pro zvěř se zvláštním povolením (např. hroši, divoká prasata, antilopy) a C je kategorie přísně chráněných zvířat (žirafa, levhart, gepard, krokodýli, nosorožci, opice a ptáci).

Infrastruktura:

Výroba elektrické energie: Kamerun trpí nedostatkem elektrické energie, výpadky proudu jsou proto velmi časté a velmi omezují rychlejší rozvoj hospodářství. Výroba pomocí generátorů pak zdražuje veškeré podnikání v zemi. Zároveň se však jedná o zemi s obrovským a nevyužitým potenciálem vodních toků. 80 % vyrobené elektrické energie pochází v Kamerunu z vodních elektráren Edea a Song Loulou, zbytek z plynové elektrárny v Kribi. Kapacita vodních toků je až 12000 MW. Současná kapacita elektráren, která se pohybuje na úrovni 1200 MW, by měla být podle vládního plánu rozvoje do roku 2020 zvýšena na 5000 MW. Více než polovina plánovaného navýšení je úzce spjata s výstavbou vyrovnávací nádrže a elektrárny "Lom Pangar", která by měla být uvedena do provozu v roce 2016. Elektřina je ze 60% spotřebována hliníkárnou ve městě Edea, elektrifikovaná jsou pouze města Douala, Yaoundé a Bafoussam. Zbytek země používá elektřinu vyrobenou dieslovými generátory nebo není elektrifikována vůbec.

Práce pokračují na projektech výstavby dalších elektráren:

1. hydroelektrárna „Nachtigal“ (300 MW), energii by měla dodávat hlavně závodu na zpracování bauxitu ve městě Edea,
2. hydroelektrárna „Song Mbengue“ (930 MW), energii by měla dodávat hlavně závodu na zpracování bauxitu v Kribi,
3. čínská hydroelektrárna „Memve´ele“ (200 MW, zahájeno v březnu 2010, dokončení předpokládáno v roce 2016, investice ve výši 556 milionů EUR),
4. hydroelektrárna Bini a Warak na řece Vina-North, provincie Adamawa (75 MW)

Telekomunikace: Úroveň telefonizace v Kamerunu je na africké poměry velmi dobrá. V provozu je cca 770 000 pevných linek a 13,5 mil. linek mobilních. Pevná telefonní síť v zemi je pod kontrolou státní společnosti CAMTEL, mobilní síť pak provozují již soukromé společnosti, zejména francouzská ORANGE a jihoafrická MTN. Vláda udělila v roce 2012 licenci na provozování třetí mobilní sítě vietnamské společnosti Nexttel. V roce 2012 bylo v zemi registrováno 10,2 tisíce internetových providerů (kód země „.cm“). Média jsou stále pod přísným dohledem vlády. V Kamerunu je provozována jediná celonárodní televizní a rádiová stanice, dvě soukromé TV stanice a jedna rádiová obdržely licenci v roce 2007.

Dopravní síť: Páteř kamerunské dopravní sítě tvoří silnice, kterých je celkem asi 50 000 km, z čehož 5 000 km je asfaltových a udržovaných. Převážnou část silniční sítě dosud tvoří prašné silnice, na které je v období dešťů zakázán vjezd nákladním automobilům s nosností nad 3,5 tuny a autobusům s více než 12 sedadly pro cestující. Na dálničních úsecích (v okolí Doualy, Yaoundé a Garoua) je vybíráno mýto. V největších kamerunských městech funguje pravidelná městská hromadná autobusová doprava. Technický stav vozidel na kamerunských silnicích je všeobecně mnohem lepší, než v okolních zemích, rovněž zvyky a chování místních řidičů jsou evropštější. V zemi je celkem 1245 km jednokolejné úzkorozchodné železnice (rozchod 1.000 mm). Hlavní trasa železnice spojuje přístav Douala s hlavním městem Yaoundé a městem Ngaoundere ve střední části republiky. Železnici provozuje státní společnost CAMRAIL (Cameroon Railway Corporation). Ačkoliv jde o jednu z prvních francouzských koloniálních investic, je železnice dosud udržována v dobrém technickém stavu. V Kamerunu je celkem 34 letišť, z toho 11 se zpevněnou přistávací plochou. Mezinárodní letiště jsou v Douale a Yaoundé (Nsimalen). Využívaných říčních vodních cest je v Kamerunu asi 2100 km, používají se zejména pro lokální dopravu osob a zboží. K říční dopravě je využívána zejména řeka Benue (říční přístav Garoua).

Pravidelné námořní lodní linky spojují kamerunské přístavy (Douala, Kribi, Limbe) s okolními zeměmi – Gabonem, Nigérií a Rovnickovou Guinejí. Pro mezinárodní obchod je nejvýznamnější terminál v Douale, přes který jde 95 % zahraničního obchodu (včetně zboží do Čadu a Středoafrické republiky), jeho kapacita je však omežována silným zanášením. V roce 2014 byl dobudován hlubokomořský přístav v Kribi (náklady cca 655 milionů USD), práce na okolní infrastruktuře by měly být dokončeny v roce 2015. Uvažuje se rovněž o výstavbě druhého hlubokovodního přístavu v jihozápadní části země v Limbe.

Přijímaná a poskytovaná rozvojová pomoc:

Dle údajů OECD přijal Kamerun v roce 2013 pomoc ve výši 737,5 mil. USD. Hlavním donorem byla Francie (168 mil. USD), dále pak Světová banka (126 mil. USD), Německo (87 mil. USD), USA (31 mil. USD), Japonsko a Korea. Čína poskytuje výhodné dlouhodobé půjčky na výstavbu infrastruktury (čínskými firmami). EU patří k největším donorům v Kamerunu. 10. EDF (2008 – 2013) alokoval 239 mil. Euro (obálka A) a 6,9 mil. Euro (obálka B). V rámci 11. EDF bude poskytnuta pomoc ve výši 282 mil. Euro na zlepšení podnikatelského a obchodního prostředí, rozvoj venkova (zejména podpora zemědělství) a podporu místní samosprávy.

1.1. Oficiální název státu, složení vlády

Název státu:

- République du Cameroun
- Republic of Cameroon
- Kamerunská republika
- Zkráceně: Kamerun

Složení vlády (od května 2012):

- předseda vlády: Philemon YANG
- místopředseda vlády pro vztah s parlamentem: Amadou ALI
- spravedlnost a nejvyšší státní zástupce: Laurent ESSO
- turistika a volný čas: Bello Boubou MAIGARI
- Nejvyšší kontrolní úřad: Henri Eyebe AYISSI
- tržiště: Aba SADOU
- decentralizace: René Emmanuel SADI
- sociální záležitosti: Catherine Bakang MBOCK
- zemědělství a rozvoj venkova: Lazare Essimi MENYE
- kultura: Ama Tutu TUMA
- pozemky a katastr: Jacqueline Koum a BISSIKE
- zaměstnanost a odborné školství: Zachari PEREVET
- vysoké školství: Jaques Fame NDONGO
- státní správa a reforma administrativy: Michel Ange ANGOUEN
- mládež a občanská výchova: Ismael Bidoung KPWATT
- malé a střední podnikání, řemesla: Laurent Serge ETOUNDI NGOA
- pošty a telekomunikace: Jean Pierre Biyiti BI ESSAM
- otázky žen a rodiny: Abena Ondoua née OBAMA
- bytová výstavba a rozvoj měst: Jean-Claude MBWENTCHOU
- propaganda: Issa Tchiroma BAKARY
- obrana: Edgar Alain Mebe Ngo'o
- hospodářství, plánování a územní rozvoj: Emmanuel Nganou DJOUMESSI
- vodní hospodářství a energetika: Basile Atanga KOUNA
- životní prostředí, ochrana přírody: Pierre Helle
- výzkum a inovace: Madeleine TCHUENTE
- vnější vztahy (zahraniční věci): Pierre Moukoko MBONJO
- finance: Alamina Ousmane MEY
- lesnictví a fauna: Phillipe Ngole NGOUESSE
- zdravotnictví: André Mama FOUA
- střední školství: Louis Bapes BAPES
- sport a tělesná výchova: Adoum GAROUA
- hornictví, průmysl, technologie: Emmanuel BONDE

- základní vzdělání: Youssouf née Adjidja Alim
- veřejné práce: Patrice AMBASSALA
- obchod: Luc Magloire Mbarga ATAGANA
- doprava: Robert NKILI
- živočišná výroba a rybnářství: Dr. TAIGA
- práce a sociální zabezpečení: Gregoire OWONA
- ministr, nám. gener. sekretáře u kanc.prezidenta: Peter AGBOR TABI
- ministr u kanc.prezidenta: Séraphin MAGLOIRE FOUA
- ministr u kanc.prezidenta: Moustapha HAMADOU
- ministr u kanc.prezidenta: Paul NJI ATANGA
- ministr u kanc.prezidenta: Mengot Victor ARREY NKONGHO
- ministr u kanc.prezidenta: Philippe MBARGA MBOA

[kompletní informace](#)

- guvernér státní banky(Banques des Etats de l'Afrique centrale): Lucas Abaga Nchama

1.2. Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

Počet obyvatel:

- 23 130 000 obyvatel (CIA 2014)

Průměrná hustota osídlení:

- 48,65 obyvatel/km²

Průměrný roční přírůstek obyvatelstva:

- 2,6 % ročně
- 0 – 14 let: 42,9 %
- 15 – 64 let: 54 %
- nad 65 let: 3,1 %

Národnostní složení:

Kamerun je multietnickým státem, odhaduje se přítomnost 230 až 282 etnických a lingvistických skupin. Největšími „etnickými“ skupinami jsou „kamerunští horalé“ (m.j. Bamileke, Bamoun...) - 31%, Bantuové (Bassa, Douala, Ewondo, Bulu – 27 %), dále Kirdi (11%), Fulani (10 %), ostatní Afričané (13 %) a neafričané (pod 1 %). „Ostatními Afričany“ jsou míněni zejména Sudánci a Arabové na severu země („Shuwa Arabs“ v okolí jetera Chad). V jihozápadní části Kamerunu při řece Sanaga žijí Pygmejové. Odhaduje se, že v Kamerunu se dlouhodobě zdržuje (často nelegálně) velké množství Nigerijců – v současné době asi půl milionu.

Náboženské složení:

Hlavním náboženstvím jsou v Kamerunu tradiční domorodá náboženství (animismus). Ta vyznává asi 40 % obyvatelstva. Křesťanské náboženství vyznává v Kamerunu rovněž 40 % obyvatelstva, Muslimů je pak asi 20 %. V soužití těchto dvou náboženských komunit neexistují prozatím problémy.

Úředními jazyky jsou **francouzština** a angličtina. V praxi je používána téměř výlučně francouzština, anglicky se lze domluvit jen v největších městech (s obtížemi) a v jihozápadní části země (provincie south-west a north-west). Celkem se však v zemi používá ještě dalších 220 místních tradičních jazyků a dialektů.

1.3. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

	2010	2011	2012	2013	2014*
nominál HDP (milion USD)	22 493	25 478	26 473	29 275	29 611
růst reál HDP (%)	3,3	4,1	4,6	5,5	5,0
poč. obyvatel (miliony)	20,6	21,2	21,7	22,3	22,6
HDP/obyvatel (USD v PPP)	2418	2502	2596	2711	2825
CFAfr: USD	495,28	471,67	510,53	494,04	492,60
CFAfr: EUR	655,96	655,96	655,96	655,96	655,96
spotř. ceny (%)	2,5	2,8	3,1	0,4	4,1

Zdroj: EIU, * odhad

Hlavním zdrojem příjmů státního rozpočtu zůstala ropa, Kamerun těžil v roce 2014 cca 76 000 b/den (10. místo v Africe), do těžby jsou postupně uváděna nová ložiska. Vyšší těžba vykryla propad ceny ropy na světových trzích, růst HDP byl nicméně pomalejší, než se čekalo a dosáhl 5%. Inflace díky regulovaným cenám a subvencím dosáhla 2,2%. Státní rozpočet je deficitní. Zákon o rozpočtu pro rok 2014 předpokládal příjmy ve výši 4,55 mld. Euro, výdaje státního rozpočtu měly činit 5 mld. Euro. Fiskální deficit dosahuje výše 4,8% HDP a je financován zahraničními půjčkami a státními dluhopisy.

Stávající politický systém dlouhodobě stagnuje, nahrává korupci a klientelismu - členství ve straně RDPC je kritérium, které umožňuje kariérní postup ve státní správě, ale i získání státní zakázky. Určitým nebezpečím pro politickou stabilitu Kamerunu je vysoký věk prezidenta (85 let), prozatím není znám jeho případný nástupce. V případě jeho odchodu by se země mohla dostat do hluboké politické (boj o moc mezi špičkami vládnoucí strany a armády) a následně ekonomické krize. Podle ústavy by měl v čele státu stanout předseda Senátu, ten je ale jen o málo mladší. Nedořešené etnické problémy regionu a chronická nezaměstnanost by mohly vést k místním nepokojům s dopadem na ekonomiku. Nejpravděpodobnějším nástupcem proto bude některý vysokých funkcionářů strany RDPC, ale ani zde se zatím neprofiluje zřejmý kandidát.

Hlavní rizika pro možnou politickou nestabilitu a bezpečnost Kamerunu plynou z krizí v okolních zemích (Středoafričské republiky a Nigérii), ale i pirátství v Guinejském zálivu. Zatímco hrozba ze SAR je spíše ekonomická, Kamerun přijal téměř 200 000 uprchlíků z této země, růst moci Boko Haram na severu Nigérie prudce zhoršil bezpečnostní situaci na severu Kamerunu a v příhraničních oblastech s Nigérií. Bezpečnostní situace se natolik zhoršila a útoky na území Kamerunu pokračovaly do takové míry, že přinutily P. Biyu, aby přijal nabízenou pomoc čadského prezidenta I. Débyho. K vyslání čadských vojáků došlo v lednu 2015. Konflikt na severu Nigérie má i humanitární dimenzi – do Kamerunu odešly desítky tisíc uprchlíků, panují obavy, že by mohli vyčerpávat již tak omezené zdroje této nejchudší oblasti a dále zvyšovat napětí mezi severní a jižní částí Kamerunu.

Hospodářská politika by se měla i nadále řídit dokumenty „Document de stratégie pur la croissance et l'emploi“ a plánem Vision Cameroun 2035. Hlavními cíli jsou akcelerace hospodářského růstu, vytváření pracovních příležitostí a redukce chudoby. Aby vláda těchto cílů dosáhla, plánuje zvýšení infrastrukturních investic, zlepšení přístupu soukromého sektoru k financím a vyšší výdaje do zdravotnictví a vzdělávání. Díky přílivu investic (zejména z ČLR) do rozvoje infrastruktury, vyšší těžbě, která vykryje do určité míry nižší cenu ropy a rychlému rozvoji služeb jsou vyhlídky pro rok 2015 a následujících několik let relativně dobré. HDP by měl růst 5% tempem, inflace by se měla pohybovat v rozmezí 2 – 2,2%. Státní rozpočty zůstanou deficitní a budou financovány zahraničními půjčkami, země se tak bude znovu zadlužovat. CFA frank zůstane vázaný na Euro směnným kurzem 655,96 a proto bude vůči USD kolísat v souvislosti s vývojem EUR.

	2016
počet obyvatel (miliony)	24,0
nominální HDP (mld. USD; „Bank of Central African States“, BCAS)	34,0
HDP na obyvatele (USD, BCAS)	1416
reál HDP růst (%; meziroční srovnání)	5,3
bilance rozpočtu (% HDP; MMF)	- 2,3
spotřební ceny (%; meziroční změny)	2,5
vývozy (USD miliardy)	8,7
dovozy (USD, miliardy)	10,0
obchodní bilance (mld. USD)	-1,3
běžný účet (% HDP)	- 3,8
zahraniční rezervy vyjma zlata (mld. USD)	4,6
pokrytí dovozů (měsíce; zboží a služby)	7,3
celkový vnější dluh (jistina; % HDP)	6,5

Zdroj: *Business Monitor International*

1.4. Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

% HDP	2010	2011	2012	2013	2014*

rozpočtové příjmy	19,3	18,7	17,9	18,1	18,6
rozpočtové výdaje	19,5	22,3	20,4	22,2	23,4
rozpočtová bilance	-0,2	-3,6	-2,4	-4,1	-4,8
veřejný dluh	15,0	14,5	17,1	19,4	22,7

Zdroj: EIU, * odhad

Zákon o rozpočtu pro rok 2014 předpokládal příjmy ve výši 4,55 mld. Euro, výdaje státního rozpočtu měly činit 5 mld. Euro. Fiskální deficit dosahuje výše 4,8 % HDP a je financován zahraničními půjčkami a státními dluhopisy. Rozpočet na rok 2015 počítá s příjmy i výdaji ve výši 5,7 mld. Euro (včetně státních obligací a půjček).

1.5. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

Platební bilance (mil. USD)

	2010	2011	2012	2013	2014
běžný účet	-856	-748	-956	-1331	-1 253
kapitálový účet	n/a	n/a	25,4	13,1	82,3
finanční účet	n/a	n/a	1 220,9	981,8	1 044,0

Zdroj: EIU, IMF

Devizové rezervy (mil. USD)

	2010	2011	2012	2013	2014*
celk. zahranič. rezervy	3 665	3 245	3 431	3 384	3 503

Zdroj: EIU, IMF; * odhad

Zahraněční zadluženost, dluhová služba: Kamerunu byl Světovou bankou a MMF (IDA) přiznán statut tzv. Vysoce zadlužené chudé země (HIPC - Highly Indebted Poor Country) - zahraniční zadlužení v roce 2006 dosáhlo 9,2 mld. USD. V rámci Enhanced Heavily Indebted Poor Countries Initiative byl v roce 2006 zemi odpuštěn dluh ve výši 4,4 mld. USD, v rámci Multilateral Debt Relief Initiative pak dalších 1,1 mld. USD. Program restrukturalizace a odpouštění částí dluhu významně snížil závazky Kamerunu vůči zahraničním věřitelům a umožnil uvolnit finanční prostředky na zdravotní péči, základní vzdělání, prevenci AIDS a další kritické sociální služby. Měl rovněž přímý vliv na státní rozpočet, významně se snížila dluhová služba. Podmínky odpuštění části dluhu zahrnují rovněž realizaci programů privatizace a posilování ekonomiky

země a snižování chudoby. V současnosti zahraniční dluh Kamerunu opět mírně roste a dosahuje již 5 mld. USD.

	2010	2011	2012	2013	2014*
jistina	3195	3074	3672	4217	5006
dluhová služba zapláceno	197	320	239	320	350
z toho jistina	154	234	177	248	258
z toho úrok	43	86	62	72	92
dluhová služba splatné	212	320	305	320	350

Údaje v mil. USD
 Zdroj: EIU

1.6. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Kamerun je členskou zemí měnové zóny CEMAC – monetární politika je určována společnou centrální bankou střeoafrických zemí – Banque des Etats de l'Afrique Centrale (BEAC) se sídlem v Yaoundé (www.beac.int). Ta dozírá na činnost bank i v ostatních pěti členských zemích střeoafrického integračního seskupení (Čad, Kongo, Gabon, Kamerun a Střeoafrická republika). Centrální banka BEAC emituje oběživo a dozírá na likviditu uvnitř střeoafrické měnové zóny přes rediskontní sazby a kontrolu členských peněžních trhů. Ve své monetární politice v zásadě kopíruje rozhodnutí Evropské centrální banky.

V roce 1993 vytvořily dále členské země BEAC nadnárodní instituci bankovního dozoru – COBAC (Commission Bancaire de l'Afrique Centrale), která má zvláštní pravomoci pro regulaci činnosti a dodržování disciplíny u všech bankovních institucí integračního seskupení CEMAC. Jako všichni ostatní signatáři smlouvy o vytvoření zóny CFA-franku v Africe (1948) je Kamerun rovněž povinen držet alespoň 60 % svých zahraničních rezerv na účtu „compte d'operation“, spravovaném v Paříži.

V Kamerunu existuje 13 autorizovaných soukromých komerčních bank. Licenci vydává Střeoafrická bankovní komise (COBAC). Pro spolupráci lze českým exportérům doporučit všechny autorizované banky.

- Afriland First Bank (AFB)
- Banque Internationale du Cameroun pour l'Epargne et le Credit (BICEC)
- Société Commerciale de Banque Crédit – Lyonnais (SCB – CL)
- Standard Chartered Bank
- Société Générale de Banque au Cameroun (SGBC)
- Amity Bank
- Commercial Bank of Cameroon
- Ecobank
- Citibank

Banky nabízejí dostatečnou paletu bankovních produktů (akreditivy, komerční úvěry, různé směnky (drafts) apod.) a přijímají více a více pobídek pro poskytování úvěrů pro střednědobé investice soukromých subjektů. Moderní bankovní produkty (elektronický banking) však nejsou zatím příliš rozšířeny (zejména ve velkých městech). Bankovní sektor na druhé straně trpí přísnými regulačními

opatřeními, nízkým objemem finančních prostředků vyčleněných na půjčky a nízkou kvalitou služeb. Pro transfery do cca 215 000 USD není požadováno žádné administrativní povolení.

1.7. Daňový systém

Kamerunský daňový systém se přizpůsobil jednotnému systému v rámci zemí CEMAC. Poslední daňová reforma byla v Kamerunu provedena v roce 1998. Dostupné zdroje uvádějí, že kamerunský daňový a regulační systém má daleko k dokonalosti, ale rozhodně nediskriminuje zahraniční subjekty (spíše diskriminuje celý formální sektor). Kamerunský daňový systém tvoří následující základní přímé a nepřímé daně a sociální pojištění zaměstnanců:

- Daň z příjmu fyzických osob (Personal Income Tax) – je progresivní podle příjmu v pásmu 11–38,5 %,
- Daň podniková – 2,2% z obrátu nebo 33% ze zisku
- Daň z přidané hodnoty (Value Added Tax - VAT) – 19,25 %,
- Spotřební daň ve výši 25% na luxusní zboží, snížená spotřební daň 12,5% na automobily nad 2000 cm³ a nealkoholické nápoje

Podnikání je zatíženo řadou dalších plateb a odvodů (daň z nemovitosti (0,1% hodnoty), lokální daň (10 %), stavební daň, daň z pronájmů, daň z převodu nemovitosti (15%) atd.). Kapitálové zisky jsou zdaněny jednotnou sazbou 16,5 %. Tato daňová povinnost se nevztahuje na kapitálový zisk náboženských, charitativních a vzdělávacích institucí, společností přátelství, družstevních společností, odborových organizací (registrovaných dle zákona o odborových organizacích), specializovaných výborů místních vlád.

podnik rovněž odvádí:

- Sociální pojištění (Social Security Fund) – 11,2 % ze mzdy, plus úrazové pojištění ve výši 1,75 - 5 %
- příspěvek na důchodové zabezpečení – 7 %
- dětské přídavky – 7 %
- příspěvky do státního fondu zaměstnanosti – 2,5 %

Daňové a celní výhody mohou podle nového investičního zákona z roku 2013 získat společnosti nebo fyzické osoby, které v Kamerunu založí novou, prodlouží nebo obnoví činnost již existujícího podniku nebo změní činnost podnikání a to na dobu 5 let. Tyto výhody zahrnují odpuštění poplatků za registraci společnosti, navýšení kapitálu, odpuštění poplatků za registraci nemovitostí, odpuštění poplatků za povolení dovozu strojního zařízení, odpuštění DPH na služby spojené s realizací investice, bezcelní a nezdaněný dovoz zařízení a materiálu pro investici. Po dobu následujících 10 let může taková společnost požívat daňových výhod (nižší sazba podnikové daně, daně z nemovitostí, nižší registrační poplatky a odvody, daně a VAT spojené s dopravou hotových výrobků, odpuštění cla a VAT na všechny materiály a zařízení, které se nevyrábí v Kamerunu, výhodný odpisový režim, snížení daňového základu atd.), pokud vytvoří pracovní místa, pokud vyváží minimálně 10 – 25% produkce, pokud využívá pro svoji výrobu 10 – 25 % místních surovin, pokud zvýší přidanou hodnotu výrobku o 10 – 30%. Podniky investující do prioritních oblastí (zemědělství a zpracování potravin, turistický ruch, výstavba bytů, strojírenství, těžký průmysl, výroba stavebních hmot, energetika a zásobování vodou, investující do venkovských oblastí atd. mohou získat speciální výhody.

podrobné informace viz: www.impots.cm, www.prc.cm, [přehled daní v Kamerunu](#)

2. Zahraniční obchod a investice

Podkapitoly:

- 2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3. Komoditní struktura
- 2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

2.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

	2010	2011	2012	2013	2014*
vývoz FOB	4 312	5 633	5 753	5 819	6 375
dovoz FOB	-4 626	-6 233	-6 031	-6 484	-5 937
obchodní bilance	-314	-600	-279	-664	-562
bilance služeb	-450	-103	-496	-515	-510
příjmová bil.	-239	-303	-445	-451	-494
bilance běžn. převodů	146	258	263	298	313

Údaje v mil. USD

Zdroj: EIU, * odhad

2.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Největšími exportními partnery Kamerunu jsou: Portugalsko 18,5 %, Španělsko 10 %, Nizozemsko 8,4 %, USA 6,4 %, Čína 6,3 %, Indie 5,1 %, Francie 4,5 %; neoficiálně pak Nigérie a země CEMAC.

Největšími partnery Kamerunu při dovozu zboží jsou Čína 23,2 %, Francie 14 %, Nigérie 10,8 %, Belgie 5,6 %, USA 5,1 % a Indie 4,4 %.

Země EU v roce 2014 dovezly z Kamerunu zboží za 2134 mil. Euro, vyvezly zboží za 1628 mil. Euro.

2.3. Komoditní struktura

V kamerunském exportu převažují ropa a ropné produkty, dřevo, kakaové boby (resp. kakaový prášek), hliník, káva a bavlna.

Největšími dovozními položkami jsou technologie a stroje pro zpracovatelský průmysl a zemědělství, elektrická zařízení, dopravní zařízení, pohonné hmoty a potraviny.

2.4. Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

V Kamerunu nejsou zóny volného obchodu ani svobodné přístavy. Investiční zákon z roku 1990 zavedl tzv. „**svobodné průmyslové zóny - IFZ**“, které mohou být vytvořeny prakticky kdekoliv, základní podmínkou je, že 80 % vyráběné produkce jde na export a alespoň 75 % strojního vybavení podniku je nové. Investor zde může podnikat de facto mimo kamerunskou jurisdikci. V této zóně neexistují žádné požadavky na transfery technologie, na umístění investice v určených teritoriích a není nijak dotčeno privilegium zahraniční směny prostředků. Investoři mohou převádět libovolně dividendy, kapitál, úroky, leasingové platby, zisky apod.

K hlavním úlevám při podnikání v IFZ patří:

- desetileté daňové prázdniny
- plošná 15% daň ze zisku, splatná teprve 11. rok po zahájení činnosti
- nezdaněná repatriace finančních fondů
- žádná regulace směny zahraničních valut
- výjimka z existujících (i příštích) cel a daní

2.5. Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Přímé zahraniční investice hrají klíčovou roli v kamerunské ekonomice a vláda s nimi počítá i při realizaci strategie Vision Cameroon 2035. Podle dostupných zdrojů dosahovaly FDI v letech 2011 – 2013 výše kolem 550 mil. USD ročně. Nejvíce zahraničních investic směřuje do těžby uhlovodíků, průzkumu a těžby minerálů, služeb a zemědělství.

Nejdůležitějšími zahraničními investory v Kamerunu jsou stále francouzské nadnárodní společnosti, prozatím největší investicí v zemi je však stavba ropovodu z Čadu do Kribi (4,4 mld. USD), financovaná firmami Exxon/Mobil a Chevron/Texaco. Francouzské banky vlastní většinový podíl ve třech komerčních bankách, francouzské firmy investovaly do výroby cukru, cementu, potravinářství a výroby nápojů, působí v logistice, dopravě, Orange provozuje jednu mobilní síť. GDF Suez plánuje investici do závodu na zkapanění plynu (5 mld. USD).

Čínské společnosti jsou v Kamerunu stále hojnější (zejména v těžbě surovin), Čína uzavřela dohodu s vládou Kamerunu o stavbě montážního závodu na traktory na jihu země a podepsala předběžnou smlouvu o stavbě závodu na protektorování ojetých pneumatik, vybudovala hlubokomořský přístav v Kribi.

2.6. Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Verbálně je Kamerun zemí otevřenou zahraničním investicím, ve skutečnosti ale vláda udělala málo pro omezení pomalé a přebujelé byrokracie a korupce, které investory odrazují. Vlastnická práva jsou v Kamerunu chráněna zákonem, vyvlastnění je možné ve veřejném zájmu (týká se zejména neužívané půdy) – poškozenému ale v tomto případě náleží odpovídající finanční kompenzace. Zahraniční i domácí společnosti mohou zakládat a vlastnit firmu, vlastnický podíl není omezen (kamerunský podíl je ale výhodou). Investoři mohou založenou firmu prodat, převést, mohou repatriovat movitý majetek. Neexistují geografická omezení nebo povinný transfer technologií.

Vláda se pomocí daňových a celních výhod a investičních pobídek (viz příslušné kapitoly) snaží do země přilákat zahraniční investory, podporuje v současné době investice zejména do rekonstrukce a výstavby infrastruktury, turistiky, zpracování dřeva, průzkumu a těžby ložisek minerálů, zemědělství a potravinářského průmyslu, rybolovu, rozvoje přístavů. K pozitivům patří to, že Kamerun je stabilní země, která zaujímá strategickou polohu v regionu střední Afriky (navíc s obrovským nigerijským trhem v sousedství), disponuje velkými přírodními zdroji, obchodní sektor s mnoha malými a středními podniky se dynamicky rozvíjí.

Přes výše uvedená pozitiva ale podnikatelské prostředí stále patří k náročnějším v Africe a dlouhodobě se nelepší. Obchodní klima země je považováno za obtížné; Kamerunská republika je klasifikována z tohoto hlediska na 158. místě z celkového počtu 189 hodnocených zemí (viz „Doing business 2015“).

Dle posledního hodnocení ekonomické svobody provedeného organizací „Heritage Foundation“ je Kamerun řazen do skupiny „mostly unfree“ zemí, ze 179 hodnocených zemí se umístil na 146. místě. Praktickými překážkami jsou špatná infrastruktura, vysoké výrobní náklady, rigidní pracovní trh, velmi pomalý a komplikovaný soudní systém, který není schopen investora ochránit (např. před neodůvodněnou žalobou), nevytížitelnost smluvních závazků, nadměrná byrokracie, korupce a nedostatek transparentnosti.

	rok	místo
TI index korupce	2014	136 (ze 174)
Ekonomická svoboda (Heritage)	2015	146 (ze 179)
World Bank Doing Business	2015	158 (ze 189)
MCC efektivita vládnutí	2015	53 %
MCC zákonnost	2015	36 %
MCC kontrola korupce	2015	23 %
MCC fiskální politika	2015	57 %
MCC obchodní politika	2015	18 %
MCC zahájení činnosti	2015	65 %

Nový investiční zákon, přijatý v roce 2013, definuje podmínky, jejichž splnění je požadováno pro získání výhod. Na jeho aplikaci byla vytvořena zvláštní skupina - tzv. Investment Code Management Unit (ICMU) uvnitř Ministerstva pro rozvoj průmyslu a obchodu (MINDIC), která by měla vydávat z jednoho místa potřebná investiční oprávnění a dokumenty. Investici nad cca 213 000 USD je třeba předem oznámit ministerstvu financí. Agentury na podporu investic jsou [Investment Promotion Agency](#), [Invest in Cameroon](#) a [National Investment Corporation of Cameroon](#). Aby zjednodušila vstup zahraničního kapitálu, vláda zřídí tzv. „Guichet Unique des Opérations Extérieures“. Některá odvětví (těžba dřeva, hornictví, ropný průmysl) se řídí [speciálními zákony](#).

Daňové výhody mohou podle nového investičního zákona z roku 2013 získat společnosti nebo fyzické osoby, které v Kamerunu založí novou, prodlouží nebo obnoví činnost již existujícího podniku nebo změni činnost podnikání a to na dobu 5 let. Tyto výhody zahrnují odpuštění poplatků za registraci společnosti, navýšení kapitálu, odpuštění poplatků za registraci nemovitostí, odpuštění poplatků za povolení dovozu strojního zařízení, odpuštění DPH na služby spojené s realizací investice, bezcelní a nezdaněný dovoz zařízení a materiálu pro investici, Po dobu následujících 10 let může taková společnost požívat daňových výhod (nižší sazba podnikové daně, daně z nemovitostí, nižší registrační poplatky a odvody, daně a VAT spojené s dopravou hotových výrobků, odpuštění cla a VAT na všechny materiály a zařízení, které se nevyrábí v Kamerunu, výhodný odpisový režim, snížení daňového základu atd.), pokud vytvoří pracovní místa, pokud vyváží minimálně 10 – 25 % produkce, pokud využívá pro svoji výrobu 10 – 25 % místních surovin, pokud zvýší přidanou hodnotu výrobku o 10 – 30 %. Podniky investující do prioritních oblastí (zemědělství a zpracování potravin, turistický ruch, výstavba bytů, strojírenství, těžký průmysl, výroba stavebních hmot, energetika a zásobování vodou, investující do venkovských oblastí atd. mohou získat speciální výhody. Režim průmyslových svobodných zón je popsán v příslušné kapitole.

Pro investory neexistuje zákonná povinnost týkající se nutnosti vytvářet zisk, kupovat přednostně místní zboží nebo služby, užívat místní suroviny, zaměstnávat místní pracovní síly, vyvážet určité procento

---

produkce nebo nutnosti investovat do určité oblasti. Investiční zákon ale takovým investorům dává řadu výhod - společnosti, které tato kritéria nespĺňují, mohou narazit na různé obtíže a byrokratické překážky. Přestože zákon uznává 100% vlastnictví zahraničního subjektu, účast kamerunského subjektu usnadňuje jednání s vládou i dalšími úřady.

3. Vztahy země s EU

Podkapitoly:

- 3.1. Zastoupení EU v zemi
- 3.2. Obchodní vztahy země s EU
- 3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

EU patří k nejvýznamnějším donorům zahraniční rozvojové pomoci i významným obchodním partnerům Kamerunu. V lednu 2009 podepsal Kamerun s Evropskou komisí jako jediná země střeoafrického regionu prozatímní EPA (IEPA). Současně probíhají jednání o podpisu této dohody na regionální úrovni. Dle Evropské komise jsou obtížná jednání o vývozních a regionálních clech, doplňkových subvencích a ochranných opatřeních. V roce 2010 podepsal Kamerun s EU dohodu o označování a sledování vyváženého dřeva.

3.1. Zastoupení EU v zemi

Délégation de l'Union européenne au Cameroun

1068, rue Onamblélé Nkou, Quartier Nlongkak, BP 847 Yaoundé

Tel: (+237) 22 20 13 87 / 22 21 00 28 / 99 41 66 65

Fax: (+237) 22 20 21 49 / 22 21 40 27

E-mail: delegation-cameroun@eeas.europa.eu

Web: http://eeas.europa.eu/delegations/cameroon/index_fr.htm

3.2. Obchodní vztahy země s EU

Země EU v roce 2014 dovezly z Kamerunu zboží za 2 134 mil. Euro, vyvezly zboží za 1 628 mil. Euro.

Další informace:

- [Obchod EU a Kamerunu](#)
- [MADB](#)
- [Obchodní vztahy EU a Kamerunu](#)

3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

EU patří k největším donorům v Kamerunu. 10. EDF (2008 – 2013) alokoval 239 mil. Euro (obálka A) a 6,9 mil. Euro (obálka B). V rámci 11. EDF bude poskytnuta pomoc ve výši 282 mil. Euro na zlepšení podnikatelského a obchodního prostředí, rozvoj venkova (zejména podpora zemědělství) a podporu místní samosprávy.

Další informace:

- [Přehled projektů](#)
- [Seznam projektů](#)
- [Delegace EU v Kamerunu](#)

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Podkapitoly:

- 4.1. [Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let](#)
- 4.2. [10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu](#)
- 4.3. [Vzájemná výměna v oblasti služeb](#)
- 4.4. [České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce](#)
- 4.5. [Smluvní základna mezi oběma státy](#)
- 4.6. [Zahraniční rozvojová spolupráce](#)

ČR je vnímána jako tradiční partner i spřátelená země, která nevyužívá možností.

Vzájemná obchodní výměna v roce 2014 dosáhla 320,3 milionů CZK. S Kamerunem máme dlouhodobě negativní obchodní bilanci, zejména díky dovozům tropického ovoce. Hlavní překážky ještě širší vzájemné ekonomické a obchodní spolupráce vidíme v nezájmu českých soukromých podniků o tuto zemi, neznalosti teritoria a způsobů podnikání v něm, vzdálenosti od ČR, stále ještě nízké znalosti francouzského jazyka a určité opatrnosti nebo neochotě se dlouhodobě angažovat v neznámém (a pro mnohé rizikovém) teritoriu. Kamerunská republika je hodnocen agenturou OECD v té nejhorší kategorii co do pojistitelnosti exportních úvěrů, takže domácí české banky jsou velmi opatrné. České firmy narazí na silnou konkurenci francouzských, italských, španělských, čínských, libanonských, nově i tureckých nebo marockých společností.

V obchodních vztazích s Kamerunem pomáhá českému exportu přítomnost **honorárního konzula České republiky v Douale**.

Honorární konzulkou je paní Věra Yabéko
 40, Rue Dominique Savio, Bonapriso, B.P.1511 Douala
 République du Cameroun
 Tel: +2377-9926690, +2377-3430718, +2377-3429586
 fax: 002377-3431217
 E-mail: yabekovera@yahoo.fr

4.1. Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

USD	2010	2011	2012	2013	2014
vývoz	3 784	3 424	4 192	4 637	2 357
dovoz	6 913	8 002	8 429	7 769	13 128
obrat	10 697	11 426	12 622	12 406	15 485
saldo	3 129	-4 578	-4 237	-3 132	-10 771

4.2. 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Do Kamerunu jsme v roce 2014 vyvezli procesorové jednotky, náhradní díly lokomotiv a vagónů, telekomunikační zařízení a stavební ocel. v hodnotě 271 mil. CZK.

Z Kamerunu jsme dovezli banány, kávu, bavlnu a hliník.

4.3. Vzájemná výměna v oblasti služeb

ZÚ neeviduje v žádnou výměnu oblasti služeb.

4.4. České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

V Kamerunu doposud existovala jediná česká investice: Brněnská společnost Brookside s r.o. postavila v severokamerunské metropoli Maroua provozovnu na čerpání a stáčení minerální vody. Závod byl v provozu od druhé poloviny roku 2002 a nabízel minerální vodu značky Minerah i do sousedního Čadu. Provozovna přestala vyrábět v roce 2005 a počátkem roku 2009 byla převezena do Nigérie. Firma ale v Kamerunu dále působí v zábavním průmyslu.

4.5. Smluvní základna mezi oběma státy

Mezi oběma zeměmi byly podepsány následující smlouvy:

- Dohoda o hospodářské a technické spolupráci mezi ČSSR a Federativní republikou Kamerun (Paříž dne 13.6.1963) (neuveřejněna ve sbírce zákonů)
- Dohoda o kulturní spolupráci mezi ČSSR a Federativní republikou Kamerun (Paříž dne 20. 4. 1964). (č. 168/1964 Sb.)

Od vstupu ČR do EU jsou vztahy upravovány společnou politikou EU – platnost obchodní dohody mezi vládou ČSSR a vládou Sjednocené kamerunské republiky, podepsaná v Yaoundé dne 25. června 1981, byla ukončena ke dni vstupu ČR do EU.

Mezi ČR a Kamerunem nejsou v současné době uzavřeny v ekonomické oblasti žádné platné dohody. V roce 2014 proběhla dvě kola jednání o dohodě o zabránění dvojímu zdanění.

4.6. Zahraniční rozvojová spolupráce

Z ČR nebyla v posledních dvou letech poskytnuta Kamerunu žádná zahraniční pomoc.

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Podkapitoly:

- 5.1. [Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty](#)
- 5.2. [Kalendář akcí](#)

5.1. Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Kupní kupní síla většiny obyvatel nízká, zákazník se orientuje více na cenu než kvalitu. Přes Kamerun vedou zásobovací cesty do severního Konga, pevninské Rovníkové Guineje, Gabonu, Středoafričké republiky i Čadu - vývozce by se měl orientovat na celou oblast CEMACu. Na druhé straně je podíl domácí výroby nízký, téměř všechno zboží se dováží. Prostor pro uplatnění českého zboží na trhu přes stále silný francouzský vliv a rychle rostoucí čínskou a.j. konkurenci nicméně existuje.

K nejperspektivnějším položkám pro vývoz a investice patří zejména ty výrobky/oblasti, které vyhovují strategii „Stratégie pour la croissance et l'emploi“ a „Vision Cameroun 2035“. Patří k nim v současné době zejména potravinářské komodity a technologická zařízení pro potravinářský průmysl (vybavení pekáren, mlýnů, linky nazpracování ovoce a zeleniny, výrobu nápojů, minipivovary, technologie na zpracování ryb, mrazící provozy apod ...). Značný zájem by mohl být také o traktory a ostatní zemědělské stroje pro soukromé farmáře, dodávky hnojiv a chemikálií proti škůdcům.

Nejperspektivnějšími odvětvími jsou stále ropný a těžební sektor a sektor zpracování vytěženého dřeva. Očekává se rozvoj těžby železné rudy, bauxitu, manganu atd. Využití těchto zásob bude potřebovat dodávky těžebních technologií a dopravních prostředků (včetně ojetých). Kamerun investuje do rozvoje infrastruktury – perspektivní jsou z tohoto hlediska stavební stroje, vybavení letišť, obytných budov, nemocnic, zařízení pro vodní elektrárny, malé vodní elektrárny, ale i obnovitelné zdroje elektrické energie (solární...), které je možné zapojit off-grid. Kamerun má velké zásoby využitelné dřevní hmoty. Vláda omezuje vývoz nezpracovaného dřeva a kulatiny, naskýtá se prostor pro firmy, které budou schopny dodat zařízení/investovat do velkokapacitních pil a linek na zpracování dřeva. Velký potenciál má turistický průmysl. Kamerun nabízí perspektivně dobrý trh také například pro česká malá dopravní letadla, dále stále se rozvíjející trh pro telekomunikační zařízení a služby. Další perspektivní položky pro český export: automobily (i ojeté), textil (včetně brokátu), léky a zdravotnické přístroje, veterinární léčiva, výrobky sklářského průmyslu.

Země potřebuje investice v podstatě do všech sektorů ekonomiky.

Perspektivními oblastmi pro investice jsou:

- geologický průzkum a využití nových ložisek surovin
- výroba stavebních materiálů
- výroba hnojiv a pesticidů
- zpracování ropy
- energetika (včetně netradičních zdrojů energie)
- těžba a zpracování dřeva
- zpracování zemědělských produktů
- zemědělství (včetně pěstování technických plodin)
- výroba mouky a těstovin
- výroba nápojů (včetně minipivovarů)
- zásobování vodou
- služby (telekomunikace, bankovníctví)
- hotelový průmysl a turistika.

Aktuální sektorové příležitosti pro Kamerun

Další oborové příležitosti pro všechny země naleznete v [Mapě oborových příležitostí na portálu BusinessInfo.cz \(www.businessinfo.cz/mop\)](#).

5.2. Kalendář akcí

V Kamerunu se každý rok v prosinci koná jediný mezinárodní veletrh, a to v Yaoundé – Tsinga (International Trade Fair).

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Kupní síla většiny obyvatel stále ještě nízká. Prostor pro uplatnění českého zboží na místním trhu přes stále silný francouzský vliv a rychle rostoucí čínskou aj. konkurenci nicméně existuje. Základní podmínkou úspěchu na trhu je cena výrobku a dlouhodobá aktivní exportní strategie zaměřená na tuto zemi a širěji celou zónu CEMAC. Na opravdu dobrý kontrakt nelze čekat v ČR. České firmy dosud nemají v Kamerunu vybudovanou žádnou síť zástupců, kteří by pravidelně ošetřovali místní trh, při rozšíření obchodních styků by ale mohla napomoci v zemi působící honorární konzulka ČR MUDr. Věra Yabeko nebo čeští občané žijící v Kamerunu. Vzhledem ke složitosti místního obchodního prostředí je nanejvýš důležité vyjednat detailně všechny aspekty obchodní smlouvy (nejlépe s pomocí místního právního zástupce). Před uzavřením smlouvy je třeba partnera pečlivě prověřit specializovanou firmou (due dilligence). Jednou ze základních podmínek je zvládnutí francouzštiny v obchodním styku.

6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Do Kamerunu je sice možné vyvážet přímo, spolupráce s místním zástupcem nebo registrovanou firmou (dovozcem) je konkurenční výhodou. I tyto osoby je třeba vyhledávat aktivně, nejlépe osobně přímo na místě. Konkurenční výhodou mají firmy, které mají v zemi styčnou osobu hovořící francouzsky (angličtina se používá pouze málo) nebo přímo zastoupení. Zahraniční společnost může prodávat svoje zboží přímo, prostřednictvím agenta nebo distributora, může si otevřít zastoupení nebo uzavřít „joint venture“ s místním partnerem. Nejvhodnější pro dodavatele (ale zároveň nejméně pravděpodobné) je samozřejmě nalezení bonitního partnera, který by pracoval na svůj účet a sám nabízené zboží hradil při jeho odběru v ČR. Pokud společnost nechce/nemůže vyvážet přímo, bonitní a spolehlivý dovozce/distributor/agent je klíčovou osobností - je třeba s ním udržovat co možná nejčastěji osobní a přímé vztahy.

Nejlepší strategie vstupu na trh je prostřednictvím místního zástupce/distributora. Místní podmínky jsou natolik komplikované, že prosadit se bez dlouhodobějších zkušeností a kontaktů je nemožné. Zboží, které potřebuje servis, je vhodnější prodávat prostřednictvím autorizovaného dealera. Osvědčují se formy obchodních „joint-venture“ mezi domácími kamerunskými odběrateli a zahraničními dodavateli.

Hlavní distribuční kanály probíhají přes přístav v Evropě do Doualy. Letecká doprava směřuje na letiště v Douale a v Yaoundé. Zboží denní potřeby je v Kamerunu většinou prodáváno v malých obchodech, kterých je velké množství. Velké obchody a supermarkety existují pouze ve velkých městech. V zemi existuje řada kamerunských, francouzských, libanonských, indických a čínských obchodních firem s efektivní (pozemní) distribuční sítí. ČR dosud nemá v Kamerunu vybudovanou žádnou síť zástupců, kteří by pravidelně ošetřovali místní trh. Zákazník se orientuje především na cenu, kvalita zboží je až na druhém místě – stále rostoucí dovozy levného čínského zboží představují zásadní konkurenční překážku.

6.2. Dovošní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Dovoz zboží do země je technicky poměrně složitý, stejně jako i do ostatních zemí teritoria. Každá místní dovozní firma musí být registrována u místní Obchodní komory (Régistre du Commerce), rovněž potřebuje licenci od Ministerstva průmyslu. Český vývozce zboží do Kamerunu potřebuje zejména otevřený akreditiv (Letter of Credit), potvrzený renomovanou zahraniční bankou. Při dovozu musí splnit podmínky akreditivu, u kterých se vyžaduje zejména lodní nákladový list (Bill of Lading 3x) nebo letecký nákladový list (Air Waybill 4x), sada faktur, balicí listy (Packing List), zpravidla i osvědčení o původu zboží.

Dovozce na kamerunské straně musí ještě před vlastním dovozem zboží vyplnit příslušný formulář, který předá své bance. Banka zašle potvrzený formulář autorizované inspekční společnosti, která vystaví potvrzení a zprávu o tom, že se zboží může do Kamerunu dovézt. Veškeré dovozy do Kamerunu v hodnotě nad 4000 USD kontroluje pro tamní vládu francouzsko-švýcarská společnost SGS (Société Générale de Surveillance). Pre-shipment inspekce je zaměřena jak na ceny, tak kvalitu, množství a nezávadnost zboží.

Dovážené potraviny musí mít etiketu francouzštině a angličtině s datem výroby a expirace, adresou výrobce, hmotností a složením. Zboží musí rovněž nést nápis „Vente en CEMAC“. Dovážené rostliny a výrobky z rostlin musí mít fytosanitární certifikát. V roce 2009 vláda zřídila nový úřad, který má za cíl vytvořit standardy kvality dováženého zboží [ANOR](#). Certifikace vyváženého kaka a kávy je povinná.

Na výrobky se zemí CEMAC není aplikováno žádné clo. Dovošní cla z třetích zemí se liší v závislosti na druhu dováženého zboží. Kamerunský celní sazebník (který vychází ze sazebníku CEMAC) rozlišuje čtyři základní kategorie:

- základní výrobky (léky, vakcíny, zdravotnické vybavení, rýže a pšenice) – sazba je 5 %
- suroviny a zařízení pro průmyslový sektor – sazba 10 %
- polotovary (zejména většina dovážených potravinářských výrobků) – celní sazba je 20 %
- běžné spotřební zboží (alkoholické nápoje, parfém, elektronika apod.) – sazba 30 %

Některé kategorie luxusního zboží mají speciální zvýšenou dovošní příirážku 25% nebo 12,5%, dále se platí 1% daň na regionální integraci (TCI).

Dovošní clo je vyměřováno z CIF. Kromě celních poplatků (a samotných poplatků za proclení) je velmi často vyžadován i „speciální poplatek“ – jeho výše se podle hodnoty záсылky pohybuje mezi částkami 500 a 1.000 USD. Celní řízení je rovněž velmi zdlouhavé a byrokratické. Často se clo vyměřuje nikoliv na základě fakturované ceny, ale odhadu tuzemské „tržní“ ceny celním úředníkem. [Další informace](#). V zemi operuje asi stovka licencovaných společností, které zboží proclí – všechny spolupracují s tzv. „[guichet unique](#)“, který vláda zavedla pro urychlení procedury. V přístavu v Douale lze zboží za určitých podmínek proclít v [urychlené proceduře](#).

Od 1.1.1999 platí nový Zákon na ochranu vývozu domácích vzácných surovin. Surové dřevo (kmeny), surová bavlna a další zemědělské produkty se podle něj nesmí vyvážet v nezpracovaném stavu nebo nelze překročit stále klesající kvóty na vývoz v nezpracovaném stavu. Suroviny by měly projít alespoň základním předzpracováním (např. kakaový prášek, řezané dřevo).

Pro vstup do Kamerunu s profesionálními kinematografickými přístroji a loveckým vybavením je nutné povolení příslušného rezortu (Ministerstvo komunikací resp. Ministerstvo turistiky). Toto povolení lze získat na kamerunském velvyslanectví v příslušné zemi po vyplnění žádosti a platbě oprávnění dovézt do země kinematografické vybavení resp. loveckou zbraň. Speciální povolení je třeba při dovozu zbraní a vojenského materiálu, výbušnin a pyrotechniky, pohonných hmot, vysílaček a přijímačů, masa, a ryb, krmiva pro zvířata, léků, sanitárního mýdla, pesticidů). Množstevní omezení platí na dovozy drůbeže. Zakázán je dovoz toxických odpadů, zvířat, pornografie, falešného zboží a drog. Některé ceny jsou regulovány státem (elektřina, pohonné hmoty, voda, pivo, léky, rýže, cukr, sůl, ryby a drůbež, veřejná doprava a telekomunikace). Vláda vydává seznam zboží, jehož ceny jsou regulované a čas od času zakročí proti firmám, které je překračují.

6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

1. ledna 1998 vstoupila v platnost dohoda mezi 15 africkými zeměmi měnové CFA-zóny (a Guineou), nazvaná **OHADA** (Organisation pour l'Harmonisation du Droit des Affaires en Afrique), která podporuje rozvoj afrického hospodářského společenství, společnou obchodní politiku a garantuje obchodníkům a investorům právní jistotu a kompatibilitu.

Kamerun přistoupil k dohodě OHADA a zdejší obchodní právo se až na výjimky neliší od evropského. Kamerunské obchodní právo (společně v rámci dohody OHADA) umožňuje jak domácím, tak zahraničním firmám fungovat m.j. jako „Société a Responsabilité Limitée“ (SARL – spol. s r.o.) nebo „Société Anonyme“. Zahraniční investoři mohou vlastnit veškeré podíly ve firmě, platí pouze určité základní odlišné požadavky na výši minimálního kapitálu. Zahraniční společnosti registrované v Kamerunu mají podle zákona stejná práva jako místní společnosti. Pro jejich registraci platí rovněž stejné předpisy a pravidla. V Yaoundé byla v roce 2010 zřízena kancelář „one-stop-shop“, která by měla vyřídit veškeré formality spojené s registrací firmy v řádu několika dnů.

Pravidla pro zřízení kanceláře jsou kodifikována v obchodním zákoníku a prováděcích předpisech ([zákoník, další informace](#)).

Pro založení společnosti je potřeba udělat podobné procedury jako v ČR a dokládat obdobné doklady, společenská smlouva musí mít pak i stejné, nebo velmi podobné náležitosti jako v ČR. Společnost se zakládá na ustavující valné hromadě, kde se sejdou zakládající společníci, nebo jejich zástupci (plná moc ověřená českým notářem v francouzštině nebo angličtině popř. s úředním překladem, v případě fyzických osob kopie pasu nebo OP, v případě právnických osob výpis z OR opatřený překladem). Základní jmění se v den valné hromady vloží na provizorní účet, nebo se složí do notářské úschovy (Sarl. 1.000.000 Fcfa = cca 38.000 Kč, akciová společnost 10.000.000 Fcfa). Společnost také rozhodne o svém sídle a doloží nájemní smlouvu (stačí smlouva o provizorním sídle s advokátem).

Kamerunské soudy obvykle nepožadují superlegalizaci českých dokladů, je třeba ale dokumenty opatřit úředním překladem do francouzštiny, nebo do angličtiny. Veškeré dokumenty se pak zde sepisují francouzsky, nebo anglicky (oba jazyky jsou úřední). Jednatele může dělat Kamerunec nebo cizinec. Kamerunec předkládá jen ověřenou kopii rodného listu a výpis rejstříku trestů. Cizinec předkládá to stejné ze země svého původu s ověřeným překladem a navíc kamerunský výpis z rejstříku trestů. Jmenováním cizince do statutárního orgánu je splněna základní podmínka k vyřízení k povolení k pobytu (vystaví ho na základě společenské smlouvy, stojí 250.000 Fcfa = cca 10.000 Kč). Povolení k pobytu se pak dokládá rejstříkovému soudu. Stejně tak se rejstříkovému soudu dokládá ekvivalent našeho živnostenského listu. Společnost se dá založit i na dálku na základě plných mocí. Kompletní náklady se dají odhadnout na 50.000 Kč,- (Pozn: informace českého podnikatele, který v Kamerunu působí).

Provozování každé pravidelné činnosti v oboru průmyslových nebo obchodních aktivit či poskytování služeb podléhá v republice Kamerun registraci Obchodní komorou (Chambre de Commerce, d'Industrie et des Mines du Cameroun, Cameroon Chamber of Commerce, Industry and Mines – CCIM. [Další informace](#)).

6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Největší efekt má mediální reklama, zejména pro zboží s rychlým obratem. Využit lze TV reklamu, denní tisk, rádio, časopisy, velkoplošné billboardy, internet nebo i mobilní telefony. V zemi působí řada firem zaměřených na reklamu. Jiné cesty je třeba volit v oboru dodávek investičních celků. Zde mají dosud největší efekt přímé kontakty na státní správní orgány a příslušná ministerstva.

Velmi vhodná je účast na místních výstavách a veletrzích. Nejvýznamnější z nich Promo, organizovaný místní hospodářskou komorou se koná každoročně ke konci roku v Yaoundé.

6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví

Práva musí být registrována v místě a vynucována podle místních zákonů. Majitel ochranné známky by ji měl v Kamerunu registrovat. Kamerun přijal zákony vyhlášené African Intellectual Property Office (OAPI se sídlem v Yaoundé), která si klade za cíl mj. ochranu patentů. Patent požívá ochrany 10 let, je

možné ho prodlužovat po 5 letech. Ochranná známka platí 20 let a může být prodlužována po 10 letech. Jako člen OAPI přijal Kamerun řadu závazků vyplývajících z mezinárodních smluv na ochranu patentů, duševního vlastnictví, včetně Pařížské a Bernské dohody a dohody o zřízení Světovou organizací pro duševní vlastnictví. Jako člen WTO je Kamerun signatářem dohody TRIPS. Přes exitující smlouvy jsou práva v Kamerunu hojně a často porušována, soudní ochrana je pomalá a neúčinná.

6.6. Trh veřejných zakázek

Podle zákona by měly být všechny zakázky v hodnotě nad 10000 USD předmětem výběrového řízení (za řízení je zodpovědné příslušné ministerstvo, podléhá doзору Ministerstva pro veřejné zakázky a Agentury pro veřejné zakázky), vláda (prezident) však někdy zadává zakázku přímo (zejména pokud jde o PPP projekty). Veřejné zakázky (tzv. tendry) jsou v místním tisku nebo na internetu (např. [informace o tendrech](#); [investice v Kamerunu](#)) publikovány velmi často, jde o obvyklou formu vyhlašování těchto zakázek, nejsou však publikovány všechny. Termín podání přihlášky do zveřejněného tendru je však většinou krátký (dva až tři týdny po zveřejnění v tisku). Z technického hlediska bývají soutěže velmi často upraveny „na míru“ předpokládanému vítězi. Tendry jsou obvykle spojeny s platbou nevratného vstupního poplatku (minimálně asi 400 USD, běžně asi 1.250 USD, u velkých zakázek investičního charakteru až 10.000 USD). Zájemce musí být také předem takzvaně registrován u instituce, která tendr vyhlašuje. U projektů, kde je odběratelem vláda nebo státní ministerstva, je ponejvíce požadováno převzetí celé zakázky dodavatelem - tzn. realizace projektu „na klíč“ se všemi riziky, včetně uvedení do provozu a dlouhodobého provozování po dobu splácení investice vládou.

Účast v zakázkových soutěžích vyžaduje dlouhodobé sledování situace s nutným lobováním na příslušných centrálních úřadech a zajištěním relevantních informací ještě před oficiálním vyhlášením podmínek tendru. To bez stálé přítomnosti a kontaktů není možné. Velmi důležité jsou kontakty na ministerstvech a zejména kanceláři premiéra a prezidenta. Prosadí se ten, kdo má nejlepší kontakty a dokáže nabídnout dobré platební podmínky.

6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

Kamerun je členem Mezinárodního centra pro řešení investičních sporů (ICSID) a newyorské konvence z roku 1958. Kamerun je členem WTO a v roce 1995 podepsal také konvenci, připravenou organizací OHADA (Organisation pour l'Harmonisation des Droits des Affaires en Afrique), která uvádí do souladu právní normy patnácti členských zemí se zahraničním v oblasti řešení obchodních a investičních sporů. Kamerun je rovněž členem agentury MIGA (Multilateral Investment Guarantee Agency). V květnu 1997 bylo ustaveno vlastní republikové Arbitrážní centrum při asociaci GICAM (Groupement Inter-Patronal du Cameroun), která sdružuje 140 místních podniků a 15 profesionálních asociací - tzn. 70 % celého formálního sektoru země.

Zásadní důležitost při řešení obchodních sporů má znění uzavřené smlouvy, kde by měl být způsob řešení sporů přímo zakotven. Spory se řeší soudně nebo prostřednictvím rozhodčích arbitrů, a to v místě nebo i mezinárodně. Strany se mohou ve smlouvě proto dohodnout na nezávislém arbitrovi (buď v rámci OHADA nebo ICSIT). S řešením sporů jsou však obvykle spojeny vysoké náklady a vynutitelnost práva je obtížná a zdoluhavá. Proti místnímu subjektu bude cizinec vždy v nevýhodě. Dále je vždy třeba plné znalosti francouzského práva (anglického obchodního práva a místního zvykového práva) a procedurálních zvyklostí. Naděje na výhru soudního sporu v Kamerunu je tedy pro cizince dosti problematická. Zásadně se proto doporučuje řešení sporu dohodou nebo mimosoudní vyrovnání. Vzhledem k množství podvodů je vždy třeba sepsat smlouvu místním právníkem a důkladné prověření partnera (due diligence).

Při sporech mezi kamerunským státem a zahraniční společností respektuje místní právo rozhodnutí stálého arbitrážního soudu v Haagu jako nejvyššího arbitra. Kamerunské právo také uznává Mezinárodní středisko pro řešení investičních sporů, zřízené na základě konvence Mezinárodní banky pro rekonstrukci a rozvoj IBRD.

Problémy a rizika místního trhu: Právní a podnikatelské prostředí země je stále považováno za obtížné. Kamerunská republika je klasifikována z tohoto hlediska na 158. místě z celkové počtu 189 hodnocených zemí (viz „Doing business 2015“). Dle posledního hodnocení ekonomické svobody provedené organizací „Heritage Foundation“ je Kamerun řazen do skupiny „mostly unfree“ zemí, ze 179 hodnocených zemí se umístil na 146. místě. Při komunikaci s úřady a při samotné realizaci obchodních případů je vždy nutno počítat s průtahy, neochotou a nepružností úřadů, korupcí a obrovskou

byrokracií. Při platbách za zboží lépe vyžadovat platbu předem nebo hotově při předání zboží v ČR, případně neodvolatelný akreditiv jinak má český exportér malou naději na získání svých peněz. Českým exportérům lze platby prostřednictvím neodvolatelných akreditivů jediné doporučit.

Kamerunská ekonomika je nedostatečně rozvinutá a i přes slušný růst v posledních několika letech je stále málo výkonná. Vzhledem ke značnému přírůstku obyvatelstva se však pozitivní vývoj ekonomiky stále poněkud ztrácí - nedaří se efektivně snižovat chudobu obyvatelstva a zvýšit jeho kupní sílu. Hlavními překážkami a riziky uplatnění českého zboží na místním trhu je nízká kupní síla obyvatelstva (orientovaného na levné čínské dovozy), vysoké dopravní náklady a „další náklady“, které zboží zdražují. Zákazník se orientuje především na cenu, kvalita zboží je až na druhém místě – stále rostoucí dovozy levného čínského zboží představují zásadní konkurenční překážku. Některé ceny jsou regulovány státem (elektřina, pohonné hmoty, voda, pivo, léky, rýže, cukr, sůl, ryby a drůbež, veřejná doprava a telekomunikace). Vláda vydává seznam zboží, jehož ceny jsou regulované a čas od času zakročí proti firmám, které je překračují.

Praktickými překážkami pro investice jsou špatná infrastruktura, vysoké výrobní náklady, rigidní pracovní trh, velmi pomalý a komplikovaný soudní systém, který není schopen investora ochránit (např. před neodůvodněnou žalobou), nevyužitelnost smluvních závazků, nadměrná byrokracie, korupce a nedostatek transparentnosti. Pohledávky a finanční plnění jsou díky pomalým a zkorumpovaným soudům (které navíc podléhají místním lobby a politickým tlakům) prakticky nevyžehatelné. Je proto třeba každou smlouvu pečlivě připravit s pomocí místního právníka.

Je rovněž třeba mít se na pozoru před podvodnými praktikami (Advance Fee Fraud), kdy jsou ze zahraničního partnera podvodně lákány různé poplatky za služby ještě před realizací projektu:

Princip a hlavní rysy podvodu: Místní poptávající si vybere zahraničního dodavatele (většinou jej najde prostřednictvím internetu) a osloví jej s lukrativní poptávkou (často se jedná o nereálně vysoké hodnoty a o „vládní zakázky“). S cílem dodavatele oklamat si podvodníci vytvářejí falešné webové stránky např. vládních institucí a poptávky zasílají na falešných formulářích (.jpg). Zde by si měl dodavatel uvědomit, že vládní zakázky a tendry bývají v afrických zemích realizovány téměř výlučně osvědčenými firmami registrovanými u příslušného ministerstva a kontrakt je přidělován za účinného lobbyingu místního vlivného obchodníka. V rámci úspěšně se rozvíjející obchodní korespondence bývají stanoveny podmínky kontraktu, přičemž podvodník s cílem dodavatele navnadit ochotně přistupuje na 100 % plat předem.

Tato praxe však není u reálných vládních zakázek obvyklá (předplatba a pak L/C). Většinou těsně před převodem platby se vyskytnou náhlé překážky v bance – je nutno uhradit příslušné manipulační poplatky v řádu tisíců EUR a odběratel žádá o jejich poukázání. Odběratel současně situaci šikovně graduje a stupňuje časový nátlak. Pokud odběratel žádá o poukázání platby na jméno prošť. organizace, jakou je např. Western Union, jedná se vždy o podvod. Dodavatel by si měl opět uvědomit, že běžnou praxí bývá úhrada vlastních bankovních výloh na své straně a že v případě finančně objemné a navíc státní zakázky je poukazování poplatků tohoto typu předem většinou nesmyslné. Pokud dodavatel poplatek poukáže, podvodník se stáhne a je velmi těžce dopátratelný (nedošlo k osobnímu kontaktu, korespondence probíhala mailem, změnil telefonní čísla a jména). Jinými poplatky poukazovanými předem mohou být poplatky registrační, homologační atd.

Obchodní korespondence nezřídka vyústí v požadavek na pozvání do ČR za účelem jednání. Také zde doporučujeme českým podnikům opatrnost, protože víza mohou být zneužita k jiným účelům. Místní podnikatelé často komplikují svou vlastní situaci tím, že na cestu do ČR přibírají „spolupracovníky“ („finančního ředitele“, nutnou „sekretářku“ aj.) – i když jedou skutečně projednávat kontrakt. (Získání schengenského víza je však v celém středoafričtém regionu velmi atraktivní.)

Na českých internetových burzách se v průběhu roku 2008 a 2009 objevily inzeráty na prodej zvířat z Kamerunu do ČR. Vesměs se jednalo o podvody – „prodejce“ se po obdržení platby předem vždy stáhnul. Velvyslanectví ČR v Abuji proto doporučuje na tyto inzeráty nereagovat. V případě reálného dovozu flory a fauny z Kamerunu do ČR je nutno předem prověřit, zda je zvíře (rostlina) zařazeno v seznamu CITES (Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin; „Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora“) a pokud ano, doporučujeme obrátit se ještě před zahájením jednání na českou kancelář CITES. Další informace o podvodných praktikách a nabídkách (slunečnicový olej, pelety) viz www.mzv.cz/abuja.

Proto doporučujeme: předtím, než navážete obchodní spolupráci s neověřenou kamerunskou firmou a zašle do Kamerunu peníze, je třeba si vyžádat následující dokumenty:

- daňové prohlášení firmy a ředitele firmy (a taxpayer card of the company and the one of the manager),
- potvrzení o sídle firmy, ověřené místními orgány (a certified attestation of location of the company),
- osvědčení o platbě z obchodní činnosti (a trading tax certificate),
- osvědčení o registraci firmy v obchodním rejstříku (a document showing the registration of the company to the Register of Commerce),
- osvědčení o statutu společnosti (the status of the company)

Předložená osvědčení by měla být úředně ověřena příslušnými kamerunskými úřady. Zasláné ověřené dokumenty doporučujeme prověřit prostřednictvím ZÚ Abuja.

Při platbách za zboží lépe vyžadovat platbu předem nebo hotově při předání zboží v ČR, případně neodvolatelný akreditiv jinak má český exportér malou naději na získání svých peněz. Českým exportérům lze platby prostřednictvím neodvolatelných akreditivů jedině doporučit.

6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Místní zvyklosti:

Nejvhodnější doba na obchodní schůzky je dopoledne 10.00-12.00. Velmi obvyklým a častým jevem je rovněž v Kamerunu všeobecná nedochvilnost. Angličtina je sice úřední řečí, není však příliš rozšířená. Znalost francouzštiny je ale při většině obchodních jednání předností. Při jednáních na centrálních úřadech se vyžaduje oblek s kravatou, při obchodních jednáních se toleruje košile s kravatou. V severních částech Kamerunu kde je většina obyvatel muslimského vyznání, je třeba se konzervativněji oblékat a chovat. Je nutné se zdržet kritiky politického systému nebo fungování úřadů. Fotografování úředních budov, infrastrukturních staveb atd. je zakázáno, k fotografování osob je lépe si vyžádat předchozí svolení. Dopravní ruch ve velkých městech houstne a je nutné vždy počítat s časovou rezervou.

Úředními jazyky jsou francouzština a angličtina. V praxi je používána téměř výlučně francouzština, anglicky se lze domluvit jen v největších městech (s obtížemi) a v jihozápadní části země (provincie south-west a north-west).

Státní svátky:

- 1. ledna (Nový rok, Den nezávislosti)
- 11. únor (svátek mládeže)
- 1. května (Svátek práce)
- 20.-21. květen (Den republiky)
- 1. říjen (sjednocení Kamerunu)
- 25. prosinec (1. svátek Vánoční)

Slaví se rovněž Velký pátek, Velikonoční pondělí, Nanebevstoupení Páně (květen) a Nanebevzetí Pany Marie a muslimské svátky – Id el Fitr (konec Ramadánu) a Id Al Adha (obětování berana), narození Mohameda a islámský Nový rok .

Otevírací a prodejní doba:

Obvyklá otevírací doba obchodů (supermarketů) je od 9.00 do 12.30 hodin a pak od 15.30 do 19.30 hodin, v sobotu do 12.00 až 13.00 hodin. Tržiště jsou otevřena většinou od 7.30 do 18.00 hodin. Otevírací doba provozoven veřejných služeb, centrálních úřadů a bank je pak od 7.30 do 15.30 hodin (většina bank je otevřena i v sobotu). Lékárny jsou otevřeny od 8.00 do 20.00 hodin.

6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Kamerun patří k zemím, se kterými je zaveden vízový režim. K cestě do této země je potřeba mít vízum. Pro Českou republiku je teritoriálně příslušné kamerunské velvyslanectví v Moskvě (v ČR kamerunské velvyslanectví není).

Embassy of the Republic of Cameroon

Povarskaya Street 40, Moscow

tel.: 007495-690 65 49, 690 00 63

fax: 007495-690 61 16

web: <http://ambacam.ru/Embassy/?lng=fr>

úřední hodiny: pondělí - pátek, 09.30 – 12.30, 13.00 – 16.30

O vízum je možné rovněž žádat na ZÚ Kamerunu v Berlíně: Ulmenallee 32, 14050 Berlin, Německo, +49 30 89068090, <http://www.ambacam.de/>

V případě podání žádosti o obchodní vízum je vyžadováno pozvání kamerunské firmy. V případě turistického víza je vyžadováno potvrzení o zajištění ubytování a případně dopis zvučí osoby potvrzující ubytování. Dále je vyžadována zpáteční letenka a výpis z bankovního účtu. Cena za podání žádosti o krátkodobé vízum je 100 Euro.

Z ČR je možno do Kamerunu cestovat letecky společností Air France, Brussels Airlines, Turkish Airlines. Dále pak do Kamerunu létají Ethiopian Airlines, Kenya Airways a Royal Air Maroc. Společnost ASKY spojuje Doualu a Yaoundé s ostatními hlavními městy zemí západní a střední Afriky. Do Kamerunu létají linky některých okolních států Ceiba, ArikAir, Aero Contractors...). Místní leteckou dopravu zabezpečuje CamairCo. Doporučuje se mít předem zajištěno vyzvednutí na letišti a doprovod místním partnerem nebo známým.

Kamerunská republika je tropická země, ve které se vyskytuje řada nebezpečných tropických chorob (např. Chikungunya, Dengue). Před cestou do zemí západoafrického regionu by měl každý cestovatel navštívit odborného lékaře - specialistu na tropické choroby (v Praze například Klinika geografické medicíny Královské nemocnice Vinohrady nebo Centrum cestovní medicíny), kde lze absolvovat všechna doporučená očkování - proti žluté zimnici (povinné, potvrzení je vyžadováno na letišti), žloutence typu A i B, břišnímu tyfu, meningitidě, choleře a tetanu. Doporučuje se nechat si před cestou zkontrolovat také protilátky na TBC a dětskou obrnu a případně doplnit i tato očkování.

Proti velmi vážné tropické nemoci přenášené komáry - malárii - očkování neexistuje. Pro krátkodobý pobyt je doporučována předběžná profylaxe antimalariky, přičemž na jednotlivé deriváty se po čase v teritoriu vytváří resistance. Proto je nutno typ použitého antimalarika konzultovat před odjezdem se specialistou na tropické nemoci (v krajním případě kontaktovat velvyslanectví ČR v Abuji). Mezi běžná antimalarika používána v Kamerunu patří Flansidar, Coartem a Artesum (prodej Lariam je zde zakázán). Při výskytu sebemenších příznaků jakékoliv nemoci (chřipky, angíny, bolesti hlavy, pocity únavy) je nutno navštívit nejbližší nemocnici a nechat si udělat malarický test. Ten je velmi jednoduchý (odběr vzorku krve) a rychlý - trvá cca 15 minut i s rozbořením krve. Léky proti již probíhající malárii jsou v Kamerunu volně v prodeji a jsou účinné - nemoc ustoupí během dvou až tří dnů. Zásadní je nenechat nemoc rozvinout (inkubační doba malárie je cca týden) - pak může mít fatální následky. Rovněž lze doporučit, aby si cestovatel koupil v cílové zemi jedno balení místních protimalarických léků a vzal si ho zpět s sebou do ČR. Vzhledem k inkubační době se malárie může projevit až po návratu zpět do vlasti a s jejím výskytem a tedy i léčením by mohly být v ČR problémy.

Kamerun je stabilní a relativně bezpečnou zemí, přenášejí se do ní ale problémy sousedních států. Z tohoto důvodu se nedoporučují se cesty do příhraničních oblastí se Středoafričskou republikou a Nigérií a to po celé délce hranice. Situace v severní části země, která sousedí s nigerijskými státy Borno a Adamawa, je velmi nebezpečná - hrozí útoky a únosy ze strany sekty Boko Haram. Až na naprosto nezbytné případy je proto nutné se vyhnout cestám do oblasti od Čadského jezera po město Garoua.

Politická situace v Kamerunu je sice stabilní, situace se může prudce změnit v případě zdravotních problémů prezidenta. Stejně jako všude jinde v subsaharské Africe, i v Kamerunu roste klasická kriminalita, a to zejména ve městech. Je tedy třeba zachovávat opatrnost, nevystavovat na odiv drahé

šperky nebo fotoaparáty, nenosit sebou vysoké finanční částky. ZÚ Abuja nedoporučuje pohybovat se bez doprovodu ve večerních hodinách a v noci a vyhýbat se odlehlým místům, lidovým a přístavním čtvrtím. Rovněž je třeba se vyhnout hromadným shromážděním, zamykat auto i během jízdy. Přesuny vozem je nutno provádět za světla, jízda v noci je riskantní (banditismus, neoznačené silnice, neosvětlená vozidla, stáda skotu na silnici aj.). Na jihu (včetně měst Kribi a Limbe) se šíří pirátství i zde je třeba zachovávat zvýšenou opatrnost. Před cestou je doporučováno informovat se o aktuální bezpečnostní situaci v konkrétní oblasti, případně i informovat ZÚ Abuja o předpokládaném místě pobytu prostřednictvím dobrovolné registrace DROZD.

Při cestách autem jsou velmi časté policejní, sanitární, celní a.j. kontroly. Příslušníci často otálejí s navrácením osobního dokladů a očekávají úplatky. Doporučuje se nikomu nedávat originály dokladu a předkládat pouze ověřené kopie dokladů.

6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Velké kamerunské obchodní i průmyslové společnosti využívají běžně cizích odborníků (stále zejména francouzských), kteří do země přinášejí do společného podnikání zpravidla své know-how. Podle dostupných informací musí zaměstnavatel pro získání pracovního povolení pro budoucího zaměstnance předložit ministerstvu práce a sociálních věcí dopis s podrobným popisem práce, pracovní smlouvu, zdravotní osvědčení zaměstnance, osvědčení o kvalifikaci a CV zaměstnance, organizační strukturu společnosti, profil společnosti, zakládací smlouvu a přehled aktivit společnosti. Pro získání pracovního víza musí cizinec předložit dopis od zaměstnavatele s podrobným popisem práce a pracovní smlouvu odsouhlasenou ministerstvem práce a sociálních věcí. Nový investiční zákon stanoví, že formality spojené s vydáním pracovního víza a pracovního povolení pomůže řešit tzv. Guichet Unique.

Zaměstnávání upravuje [zákoník práce z roku 1992](#). Ten vychází z francouzského modelu a velmi silně chrání práva zaměstnanců. Mj. uzákonil minimální mzdu (36270 CFA), kolektivní vyjednávání, upravuje řešení pracovních sporů, zaměstnávání žen a ostatní náležitosti známé z Evropy. Problémy se zaměstnaností se řeší na jednání tripartity. Místní pracovní síly jsou sice relativně levné, bývá ovšem problém nalézt dostatečně kvalifikované a spolehlivé zaměstnance.

6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

V Kamerunu (zejména v Douale a Yaoundé) jsou v provozu soukromé kliniky na dobré úrovni ([přehled nemocnic](#); [kliniky v Kamerunu](#)). I na venkově je v každé vesnici alespoň ambulantní ošetrovna pro poskytnutí první rychlé pomoci (v hlavních městech provincií jsou centrální kliniky). Lékařskou péči je však nutné zde platit, cestovní pojištění a jeho podmínky je nutné sjednat s příslušnou pojišťovnou v ČR. Doporučuje se kvalitní cestovní pojištění s možností repatriace do Evropy. V případě vážných zdravotních problémů (zejména v okolí Doualy) je možné kontaktovat honorární konzulku ČR, MUDr. Věru Yabéko.

7. Kontakty

Podkapitoly:

- 7.1. [Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)
- 7.2. [Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu \(CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra\)](#)
- 7.3. [Praktická telefonní čísla v teritoriu \(záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.\)](#)
- 7.4. [Internetové informační zdroje](#)

7.1. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

ČR nemá v Kamerunu „rezidentní“ velvyslanectví a teritoriálně jej pokrývá velvyslanectví v nigerijské Abuji.

Embassy of the Czech Republic

Gnassingbe Eyadema Street 5, Aşokoro District, Zone 4, Abuja, Nigeria

Tel.: 00234-70 – 37571096, OEÚ: +234-8055056091

E-mail: abuja@embassy.mzv.cz, Commerce_Abuja@mzv.cz Web: www.mzv.cz/abuja

V roce 2003 byl v republice Kamerun otevřen honorární konzulát ČR:

Honorary Consulate of the Czech Republic/Consulat Honoraire de la République Tchèque

40, Rue Dominique Savio, Bonapriso

B.P.1511 Douala

République du Cameroun

Honorární konzulkou je: MUDr.Věra Yabéko – Vitáčková

Telefon do kanceláře (z ČR): 002377-3430718

Telefon domů: 002377-3429586

Faxové spojení: 002377-3431217

Mobilní telefon: 002377-9926690

E-mail: yabekovera@yahoo.fr

7.2. Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

Žádné další české státní instituce (CzechTrade, Czechinvest, České centrum) nejsou v Kamerunu zastoupeny a toto zastoupení se nedá očekávat ani v blízké budoucnosti.

V případě kritické situace lze v nejvyšší nouzi kontaktovat také českého podnikatele R. Malíška na ferrycampo@gmail.com, robert@sahela.com. R. Malíška lze rovněž kontaktovat pro případné ověření firem v Kamerunu.

7.3. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

- Policie: 17 (117 z mobilu) v Yaoundé, Douale a Garoua
- Požárníci: 18 (118 z mobilu)
- první pomoc: 223 40 20 (Yaoundé), 342 68 68 (Douala)
- četnictvo: 13 (113 z mobilu) v provinciích Centre, Littoral, Ouest a Nord-ouest
- bezpečnost v Douale: +237 33 43 65 72

7.4. Internetové informační zdroje

- www.Cameroun-infotourisme.com
- www.eiu.com

-
- www.cameroon-embassy.nl
  - www.finances.cm
  - www.cameroun-plus.com/file/index.php
  - www.camerounlink.net/
  - www.izf.net/pages/le-guide-pratique-de-vos-affaires-au-cameroun/5852
  - www.businessincameroon.com/
  - www.cameroon-info.net/
  - www.prc.cm/fr/
  - www.spm.gov.cm/
  - www.dgtcfm.cm/index.php/fr/
  - www.ccima.net/
  - www.minepat.gov.cm/index.php/en/?lang=fr